

„O sąsiedzkości w Gdyni i życiu w dzielnicach”

RAPORT PODSUMOWUJĄCY KONSULTACJE SPOŁECZNE

Konsultacje realizowane ze środków zadania „Przystań. Model centrów sąsiedzkich – praktyka wdrożeniowa” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności na podstawie umowy numer DSR/BDGII/POPT/43/21.

Spis treści

1. Cel konsultacji.....	3
2. Proces konsultacyjny	3
3. Najważniejsze wyniki.....	5
4. Charakterystyka respondentów	7
5. Relacje z sąsiadami	10
6. Dzielnice	13
Czynniki ważne dla komfortu mieszkania w dzielnicy	13
Ocena jakości życia w dzielnicach	15
Optymalne kanały komunikacji z mieszkańcami dzielnic.....	24
7. Doświadczenia z Przystanią i Domem Sąsiedzkim.....	24
8. Deklarowana chęć uczestnictwa w działaniach Domu Sąsiedzkiego	32
9. Zwyczaje korzystania z internetu, oferta zdalna Domu Sąsiedzkiego	37
10. Postawy społeczne	39
11. Rekomendacje	44
Spis tabel	46
Spis wykresów	46

1. Cel konsultacji

Prezydent Miasta Gdyni zarządził przeprowadzenie ogólnomiejskich konsultacji społecznych, dotyczących potrzeb mieszkańców i mieszkanek związanych z rozwojem sąsiedzkości i życiem w dzielnicach, pod nazwą „O sąsiedzkości w Gdyni i życiu w dzielnicach”. Celem konsultacji było **poznanie potrzeb mieszkańców i mieszkanek Gdyni związanych z rozwojem sąsiedzkości, życiem w dzielnicach i kierunkiem, w jakim powinna się rozwijać sieć Przystani – centrów sąsiedzkich.**

Przystanie ze swoją funkcją sąsiedzką (realizowaną przede wszystkim w formie Domu Sąsiedzkiego) to miejsca pełniące rolę lokalnych centrów, z usługami zlokalizowanymi w dzielnicy, otwarte na potrzeby, działania i inicjatywy mieszkańców, instytucji, grup i organizacji. Obecnie sieć Przystani dynamicznie się rozwija: w pełni działają trzy Przystanie, pozostałe są w trakcie remontu i budowy, stąd z w roku 2022 działać będzie ich łącznie siedem. Jednocześnie miasto Gdynia, w ramach realizowanego projektu „Przystań. Model centrów sąsiedzkich w dzielnicach Gdyni – praktyka wdrożeniowa”, prowadzi analizę zapisów modelu MID, które mają doprowadzić do dalszego rozwoju sieci, zwłaszcza na obszarach rewitalizacji. Realizowany proces ma dać wskazówki, jak prowadzić działania i programy w ramach rozbudowującej się Sieci Przystani oraz jak angażować gdynianki i gdynian w współtworzenie tych lokalnych centrów. Jednocześnie proces wskazać ma, jakie są potrzeby mieszkańców i mieszkanek w zakresie rozwijania relacji sąsiedzkich i aktywności sąsiedzkich w dzielnicach, a także w jaki sposób mieszkańcy i mieszkanki postrzegają w poszczególnych dzielnicach czynniki (szczególnie społeczne i przestrzenne), wpływające na tożsamość w dzielnicach i chęć spędzania w nich czasu i podejmowania aktywności. Tym samym konsultacje stanowią ważny element rozwoju sieci Przystani, a także modelu działania Przystani, obecnie rewidowanego w ramach projektu „Przystań. Model centrów sąsiedzkich w dzielnicach Gdyni – praktyka wdrożeniowa”.

2. Proces konsultacyjny

Pierwszą część procesu konsultacyjnego stanowiło **badanie ilościowe** realizowane w formie ankiety (CAWI: udostępnianej w wersji elektronicznej za pośrednictwem platformy Gdynskiej Platformy Dialogu oraz PAPI: w wersji papierowej w wybranych punktach miasta), która dzięki swojej formie i kilkukanałowej drodze dystrybucji, miała możliwość trafienia do szerokiej, zróżnicowanej grupy odbiorców. Druga część konsultacji miała formę **wywiadów jakościowych** przeprowadzanych przez animatorów i animatorki Domów Sąsiedzkich w Przystaniach. Wywiady były prowadzone według spójnego scenariusza i przekładane samodzielnie przez animatorów i animatorki na kartę podsumowującą. Celem przeprowadzonych rozmów było pogłębione badanie dotyczące potrzeb mieszkańców i mieszkanek Gdyni.

Konsultacje prowadzono w okresie od dnia 13 września do dnia 4 października 2021 roku z wykorzystaniem:

1. Badania ankietowego, dotyczącego sąsiedzkości i potrzeb mieszkańców przeprowadzone poprzez formularz udostępniony za pośrednictwem Gdynskiej Platformy Dialogu (www.konsultujemy.gdynia.pl) oraz w wybranych siedzibach Zamawiającego (kwestionariusz stanowi Załącznik 1)
2. Wywiadów jakościowych z mieszkańcami i mieszkankami Gdyni, przeprowadzanych przez animatorów i animatorki Domów Sąsiedzkich w Przystaniach (scenariusz wywiadu stanowi Załącznik 2).

W ramach badania ilościowego zebrano 126 ankiet. Próba była dość zróżnicowana, jednak liczby respondentów w wielu podgrupach wyróżnionych ze względu na wiek, poziom wykształcenia lub sytuację zawodową nie przekraczały 10 sztuk. **Uniemożliwiło to pełną analizę związku pomiędzy sytuacją społeczno-demograficzną uczestników badania a ich odpowiedziami na pytania kwestionariusza.** W niektórych obszarach różnice pomiędzy grupami były na tyle duże lub układały się w wyraźny trend, że pomimo niewielkich liczebności zdecydowano się na ich opisanie. Należy jednak te różnice traktować jako źródło hipotez na temat zachowań i postaw respondentów a nie ich rzeczywisty obraz. **Ponieważ uzyskana próba nie była próbą losową i reprezentatywną dla ogółu mieszkańców Gdyni nie można opisywać wyników uogólniać na całą populację.**

W ramach badania jakościowego zrealizowano 37 wywiadów. Z tego 13 w Przystani Lipowa 15, po 12 w Przystani Opata Hackiego 33 i Przystani Śmidowicza 49. Badania były zrealizowane od 13 września 2021 roku do 4 października 2021 roku przez animatorów Przystani. Respondentami były osoby korzystające z oferty Domu Sąsiedzkiego z następujących grup: młodzież, młodzi rodzice, osoby dorosłe, seniorzy.

3. Najważniejsze wyniki

1. SĄSIEDZKOŚĆ

Uczestnicy konsultacji mają dość dobre relacje ze swoimi sąsiadami. Wprawdzie połowa z nich z większością sąsiadów utrzymuje jedynie formalne, grzecznościowe kontakty (mówimy sobie „dzień dobry”, ale nic więcej), ale większość ma w sąsiedztwie osoby, z którymi wyświadcza sobie drobne przysługi, podejmuje działania wspólnie z sąsiadami i taka sama grupa ma sąsiadów, z którymi odwiedza się w domach.

Według uczestników konsultacji sąsiedzkość to przede wszystkim życzliwość, otwartość i uprzejmość, które dają poczucie bezpieczeństwa uzupełnione o współpracę, wzajemną pomoc i poczucie wspólnoty.

Według deklaracji uczestnicy konsultacji są osobami zaangażowanymi w relacje sąsiedzkie i społeczne większość w ciągu ostatniego roku pomagała bezinteresownie swoim sąsiadom, głosowała w Budżecie Obywatelskim lub w inny sposób współdecydowało o swojej dzielnicy, uczestniczyła w wydarzeniach typu piknik sąsiedzki, festyn, kino plenerowe.

Według większości pandemia nie wpłynęła na jakość ich relacji sąsiedzkich, pozostałe osoby podobnie często mówiły o ich poprawie, co pogorszeniu.

2. ŻYCIE W DZIELNICACH

Generalnie uczestnicy badania ocenili komfort życia w swoich dzielnicach na czwórkę z plusem – średnia ocena wyniosła 4,4. Ocenę dobrą wskazało 44% z nich, 35% - ocenę bardzo dobrą.

Czynniki kluczowe dla komfortu mieszkania w dzielnicy to: Dostępność – układ przestrzenny pozwalający na krótki czas dojścia do miejsc ważnych. Bezpieczeństwo. Szybki transport do i z dzielnicy. Mieszkańcy są dość zgodni wskazywaniu atutów dzielnic.

Najbardziej optymalne – zdaniem mieszkańców – kanały komunikacji to media społecznościowe oraz plakaty rozmieszczane w przestrzeni miasta – na tablicach ogłoszeniowych, słupach miejskich itp. W badaniu jakościowym podkreślano wyraźnie, że kwestia promocji Przystani i Domów Sąsiedzkich musi ulec zmianie.

3. PRYZSTANIE SIĘ CENTRÓW SĄSIEDZKICH

Marka Przystani i domów sąsiedzkich jest rozpoznawalna dla mieszkańców biorących udział w konsultacjach społecznych i budzi pozytywne skojarzenia. 83% uczestników badania, że wie, iż w Gdyni działa sieć Przystani – centrów sąsiedzkich. 81% wie, że w ramach Przystani działają Domy Sąsiedzkie. 59% zna ofertę Domów Sąsiedzkich, a 34% brało udział w wydarzeniu organizowanym w Przystani. Również rozpoznawalna i entuzjastycznie przyjmowana jest działalność animatorów – nowej roli społecznej, uruchomionej przez gdyński samorząd w ramach działania miejskiej instytucji. Większość uczestników konsultacji wie o tym, że działają Przystanie i Domy Sąsiedzkie.

Domy Sąsiedzkie są chętnie odwiedzane. Mają zarówno swoich stałych użytkowników (osoby korzystające z regularnej oferty), jak i uczestników spontanicznych. Stanowią atrakcyjne miejsce do spędzania czasu wolnego.

Z analizy danych jakościowych wynika, że trudność stanowi kwestia tożsamości Przystani i Domów Sąsiedzkich. Dla zdecydowanej większości respondentów nazwy te są synonimami. Nieoczywiste są wzajemne zależności pomiędzy miejscami.

Przystanie to „trzecie miejsce”, czyli przestrzeń niebędąca ani miejscem pracy, ani miejscem zamieszkania, w którym mieszkańcy mogą się spontanicznie i w sposób zorganizowany spotykać (widać to w profilu korzystania), bez konieczności wnoszenia opłat. Zarówno Przystanie, jak i Domy Sąsiedzkie to przede wszystkim miejsca spotkań z innymi ludźmi. Odbiorcami działań Przystani i Domów Sąsiedzkich są mieszkańcy najbliższej okolicy, okoliczna/najbliższa społeczność oraz sąsiedzi. Głównymi celami funkcjonowania Przystani i Domów Sąsiedzkich, zdaniem osób biorących udział w konsultacjach, są integracja, odpoczynek, dzielenie się wiedzą, realizacja zainteresowań.

Respondenci wymieniając elementy, które im się podobają w Domu Sąsiedzkim, wskazali na atmosferę i zasoby miejsca, dobrą lokalizację, zaangażowanie kadry, różnorodność zajęć i – przede wszystkim – możliwość przebywania z ludźmi. Do poprawy zdecydowanie jest kwestia promocji Przystani i Domów Sąsiedzkich. Podkreślano i uczulano na luki w ofercie dla młodzieży.

73% respondentów deklaruje chęć skorzystania z oferty Domów Sąsiedzkich, najchętniej z zajęć zorganizowanych – edukacyjnych, sportowych, rekreacyjnych, rozrywkowych, kulturalnych, integracyjnych itp. Propozycja korzystania z oferty Domów Sąsiedzkich on-line wzbudza mieszane uczucia - 44% nie jest tym zainteresowane, 34% chciałoby z takiej oferty korzystać, natomiast 22% nie ma zdania na ten temat. Idea wolontariatu u wszystkich badanych budziła podziw i szacunek. Bliska jest im również idea pomagania, zwłaszcza rodzinie i znajomym, osobom z najbliższego otoczenia. Z wypowiedzi badanych wynika jednak, że nie są oni skory do dzielenia się swoimi doświadczeniami w szerokim gronie odbiorców.

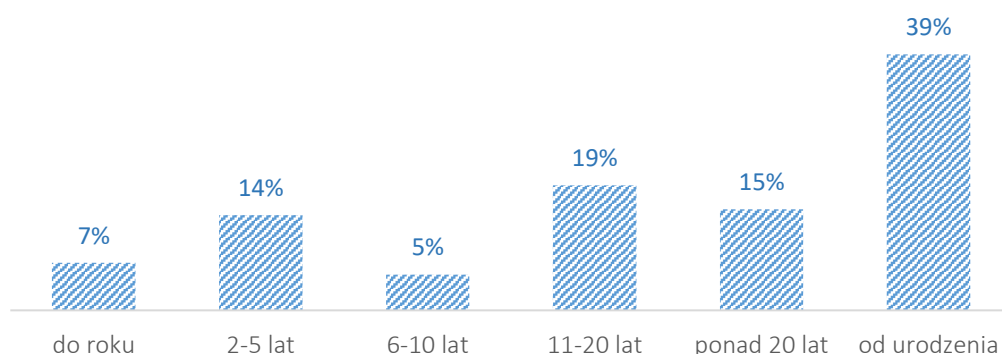
Pomysły badanych dotyczące poprawiania świata wokół siebie są proekologiczne i proaktywne. **Zdecydowana większość badanych była zdania, że przestrzeń Domu Sąsiedzkiego to dobre miejsce, by realizować te działania i pomysły ze względu na swoją otwartość i dostępność.**

4. Charakterystyka uczestników konsultacji

W konsultacjach wzięty w większości osoby generalnie zainteresowane sprawami miasta, zaangażowane w relacje sąsiedzkie i społeczne, głoszące w Budżecie Obywatelskim, biorące udział w lokalnych wydarzeniach.

W badaniu ilościowym wzięło udział 126 osób, niemal wszystkie (96%) były mieszkańcami Gdyni. Jeśli weźmiemy pod uwagę długość zamieszkiwania w mieście, największą grupę stanowili gdynianie od urodzenia (39%). Pozostali dzieli się na dwie, podobnie liczne grupy – mieszkający w Gdyni ponad 10 lat (34%) oraz osoby mieszkające nie więcej niż 10 lat (27%).

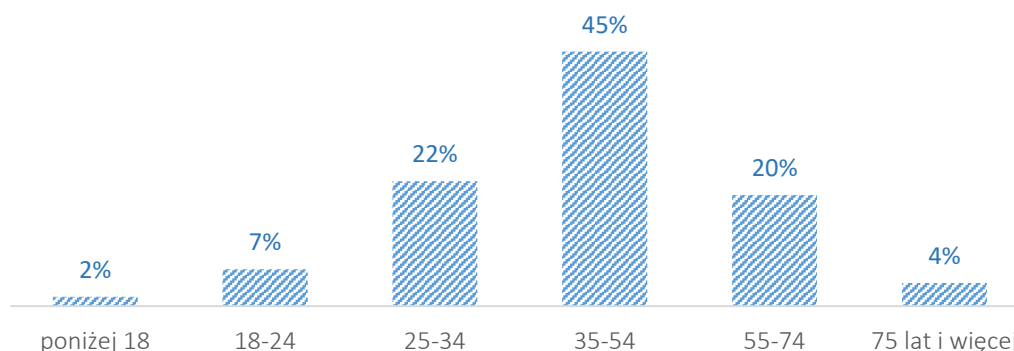
Wykres 1. Długość zamieszkania w Gdyni

Źródło: badania ilościowe wśród mieszkańców i mieszkanek Gdyni (N=126).

Dwie trzecie (67%) stanowiły kobiety, prawie połowę (45%) grupy – mieszkańcy między 35. a 54. rokiem życia. Osoby młodsze niż 35 lat stanowiły 31% respondentów, natomiast starsze niż 54 lata – 24%.

Wykres 2. Rozkład wieku uczestników konsultacji

Źródło: badania ilościowe wśród mieszkańców i mieszkanek Gdyni (N=126).

Jeśli weźmiemy pod uwagę poziom wykształcenia, dominowały osoby z wykształceniem wyższym (64%). Jedną czwartą (24%) stanowiły osoby mające wykształcenie średnie lub pomaturalne, 7% osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, natomiast 5% osoby o wykształceniu podstawowym lub gimnazjalnym. Sytuacja zawodowa w dużym stopniu odzwierciedlała strukturę wiekową – dwie trzecie (66%) to mieszkańcy aktywni zawodowo, 20% – emeryci i renciści, osoby bezrobotne stanowiły 8% próby, natomiast uczniowie i studenci – 6%.

W połowie (48%) gospodarstw domowych zamieszkiwały niepełnoletnie dzieci – w podobnej proporcji występowały domy z dziećmi do 7. roku życia (21% wszystkich gospodarstw domowych), między 8. a 14. rokiem życia (23%) oraz powyżej 14 lat (15%).

W badaniu jakościowym uczestniczyło zdecydowanie **więcej kobiet** niż mężczyzn (29 wywiadów z kobietami, 8 wywiadów z mężczyznami). Największa różnica była w Przystani Śmidowicza 49, gdzie w badaniu uczestniczyły same kobiety.

W badaniu jakościowym brali udział respondenci mieszkający/pracujący/spędzający czas w 11 następujących dzielnicach Gdyni:

- Chylonia (6: Przystań Opata Hackiego 33),
- Dąbrowa (1: Przystań Lipowa 15),
- Grabówek (3: Przystań Opata Hackiego 33, Przystań Śmidowicza 49),
- Karwiny (4: Przystań Lipowa 15),
- Obłuże (3: Przystań Śmidowicza 49),
- Oksywie (3: Przystań Śmidowicza 49),
- Pogórze (2: Przystań Śmidowicza 49),
- Pustki Cisowskie (1: Przystań Opata Hackiego 33),
- Śródmieście (3: Przystań Opata Hackiego 33, Przystań Śmidowicza 49),
- Wielki Kack (8: Przystań Lipowa 15),
- Witomino (2: Przystań Opata Hackiego 33).

Większość uczestników konsultacji była **aktywna zawodowo** (22 osoby). Najwięcej osób pracujących wzięło udział w badaniu jakościowym w Przystani Lipowa 15 (12 osób) oraz w Przystani Opata Hackiego 33 (7 osób). W Przystani Śmidowicza 49 aktywne zawodowo były 4 osoby. Uczestnicy konsultacji pracowali w bardzo różnych zawodach, byli nauczycielami, artystami, urzędnikami, pracownikami trzeciego sektora, pracownikami instytucji kultury, inżynierami, trenerami, prawnikami, pracownikami gastronomii i handlu, ogrodnikami, prowadzili własną działalność gospodarczą.

Drugą najczęściej badaną grupą byli **emeryci/renciści** – razem 8 osób (najwięcej w Przystani Śmidowicza 49: 6 osób). **Najrzadziej w badaniu jakościowym pojawiały się osoby bezrobotne/niepracujące (4) oraz uczniowie/studenci (3).**

Zdecydowana większość badanych mieszkała **z rodziną**: 22 osoby (9 z Przystani Lipowa 15, 8 z Przystani Śmidowicza 49 i 5 z Przystani Opata Hackiego 33). 11 osób zadeklarowało, że mieszkają sami.

Zdecydowana większość badanych zadeklarowała, że w ich gospodarstwach domowych **nie mieszkają dzieci** – tak stwierdziło 25 respondentów. Dzieci były w wieku: do 7 lat (3 rodziny), do 10 lat (3 rodziny), 10 – 13 lat (3 rodziny), 13 – 18 lat (5 rodzin).

Badani byli ludźmi wielu zainteresowań. Ich działania w wolnym czasie/hobby oscylowały wokół następujących dziedzin i kategorii:

- sport i rekreacja: tenis, piłka siatkowa, gimnastyka artystyczna, pływanie, koszykówka, bieganie, rower, fitness, crossfit, taniec, morsowanie, spacer z psem, do lasu, na plażę, działka, ogródek, chodzenie na grzyby,
- kultura i rozrywka: czytanie książek, fotografia, malarstwo, ceramika, seriale i filmy, muzyka, oglądanie telewizji, gry planszowe i strategiczne, szachy, klocki Lego, kości, karcianki, modelarstwo, fireshow, oglądanie sportu, kibicowanie, media społecznościowe (przeglądanie, udzielanie się),
- DIY: patchwork, szycie, szydełkowanie, przerabianie, majsterkowanie, biżuteria artystyczna,

- o zdrowie: dietetyka, kosmetyka, psychologia,
- o podróże: po Polsce, góry, spontaniczne wyprawy,
- o kulinaria: gotowanie, Jedzenie, grillowanie, pieczenie ciast, w tym tortów z naturalnych składników
- o historia: II wojna światowa, historia najnowsza, Zimna Wojna, technologie militarne,
- o ludzie: spotkanie się ze znajomymi, spędzanie czasu z bliskimi,
- o inne: zwierzęta, geografia, moda, produkcja piwa kraftowego.

*Używam do tego starych ubrań, z których córka wyrosła, a których nie udało mi się sprzedać.
Pomyślałam: po co wyrzucać - jeśli coś jeszcze mogę z tego zrobić. (Przystań Opata Hackiego 33)*

Nie mam dobrego sprzętu, ale robienie zdjęć sprawia mi przyjemność. (Przystań Opata Hackiego 33)

Głównie aktywność na świeżym powietrzu. (Przystań Opata Hackiego 33)

*Generalnie to podróżować, bo wtedy człowiek najwięcej czerpie z życia i otoczenia. Można poznać
więcej ludzi. (Przystań Lipowa 15)*

Jestem walniętą kinomaniaczką, potrafię obejrzeć 2-3 filmy dziennie. (Przystań Lipowa 15)

Psy i wszystko, co wiąże się z psami. (Przystań Lipowa 15)

Zainteresowanie sprawami miasta odbywa się na różnych poziomach, jednak ma głównie charakter deklaracyjny i wybiórczy. Dotyczy głównie udziału w wydarzeniach, korzystaniu z oferty miejskich instytucji, śledzeniu i upowszechnianiu informacji o dzielnicach/ działalności sąsiedzkiej w mediach społecznościowych, przynależności do grup tematycznych (np. grupy dedykowane imigrantom, miłośników danej dzielnicy, pasjonatów zwierząt).

Zainteresowanie sprawami miasta i dzielnicy odbywa się na różnych poziomach. Wypowiedzi respondentów w tym zakresie charakteryzuje:

- o deklaracyjność (przyznanie się do zainteresowania, choć brak szczegółów dotyczących przełożenia zainteresowania na praktykę),
- o wybiórczość (zainteresowanie wyłącznie kwestiami leżącymi w sferze ich bezpośredniego i osobistego interesu),
- o programowe niewłączanie się w działania (mimo deklarowanego zainteresowania) ze względu na:
 - brak czasu,
 - brak przekonania o sprawczości,
 - pewność (wynikająca z doświadczenia), że natrafi się na osoby, z którymi nie da się prowadzić konstruktywnego dialogu.

Przejawy zainteresowania dzielnicą/miastem:

- o śledzenie w mediach informacji (szczególnie pozytywnych), czytanie „Ratusza”,
- o zainteresowanie większymi, ogólnomiejskimi wydarzeniami,
- o bycie członkiem społeczności, np. grup tematycznych dotyczących okolicy na FB, grup emigrantów,
- o wykorzystywanie własnych profili do promowania, zamieszczania relacji i zdjęć z wypraw np. do Przystani,
- o korzystanie z oferty instytucji miejskich, np. z biblioteki, Przystani,

- o działanie we wspólnocie mieszkaniowej, przychodzenie na zebrania wspólnoty,
- o branie udziału w eventach, np. sportowych, Sprzątanie świata,
- o składki sąsiedzkie,
- o zbieranie śmieci,
- o działania pro-zwierzęce (np. organizacja kampanii i zbiórki, żeby uratować psa).

Zwraca uwagę fakt, że respondenci uczęszczający do Przystani Lipowa 15, byli bardziej niż badani z pozostałych Przystani skorzy do interesowania się swoją okolicą.

Tak, na FB jestem członkiem wszystkich grup tematycznych dotyczących naszej okolicy i grup dot. emigrantów, ponieważ sama pochodzę z Ukrainy. Sama zamieszczam również zdjęcia na swoim profilu, na przykład wtedy kiedy korzystam ze Strefy Malucha w Przystani. (Przystań Opata Hackiego 33)

*Tak, czytamy wiadomości i komentarze dotyczące miasta i okolic.
(Przystań Opata Hackiego 33)*

Nie, nie mam czasu na takie rzeczy. (Przystań Śmidowicza 49)

Interesuję się tym, co mnie dotyka i jakoś dotyczy. (Przystań Opata Hackiego 33)

Jedyne co, to jestem w grupie Witomino-Leśniczówka. Jest to takie ciche podglądanie, co u sąsiadów się dzieje, czy dzik nie grasuje. (Przystań Opata Hackiego 33)

*Ogólnie jestem zapisana na kilka grup „okoliczno-dzielnicowych”, żeby wiedzieć, co się dzieje.
(Przystań Lipowa 15)*

Jestem związany ze swoim miastem i swoją dzielnicą, aczkolwiek nie angażuję się w żadne oficjalne inicjatywy społeczne. (Przystań Opata Hackiego 33)

Tak, interesuję się, ale się nie włączam, bo nie ma po co. (Przystań Lipowa 15)

5. Relacje z sąsiadami i sąsiedzkość

Uczestnicy konsultacji to osoby mające dość dobre relacje ze swoimi sąsiadami. Wprawdzie połowa z nich z większością sąsiadów utrzymuje jedynie formalne, grzecznościowe kontakty, ale większość ma w sąsiedztwie osoby, z którymi wyświadcza sobie drobne przysługi, podejmuje działania wspólnie z sąsiadami, ma sąsiadów, z którymi odwiedza się w domach. Uczestnicy konsultacji uważają, że pandemia nie wpłynęła na ich relacje sąsiedzkie.

Uczestnicy konsultacji mają dość dobre relacje ze swoimi sąsiadami. Wprawdzie połowa z nich z większością sąsiadów utrzymuje jedynie formalne, grzecznościowe kontakty (mówimy sobie „dzień dobry”, ale nic więcej), ale 79% ma w sąsiedztwie osoby, z którymi wyświadcza sobie drobne przysługi, 54% podejmuje działania wspólnie z sąsiadami i taka sama grupa ma sąsiadów, z którymi odwiedza się w domach.

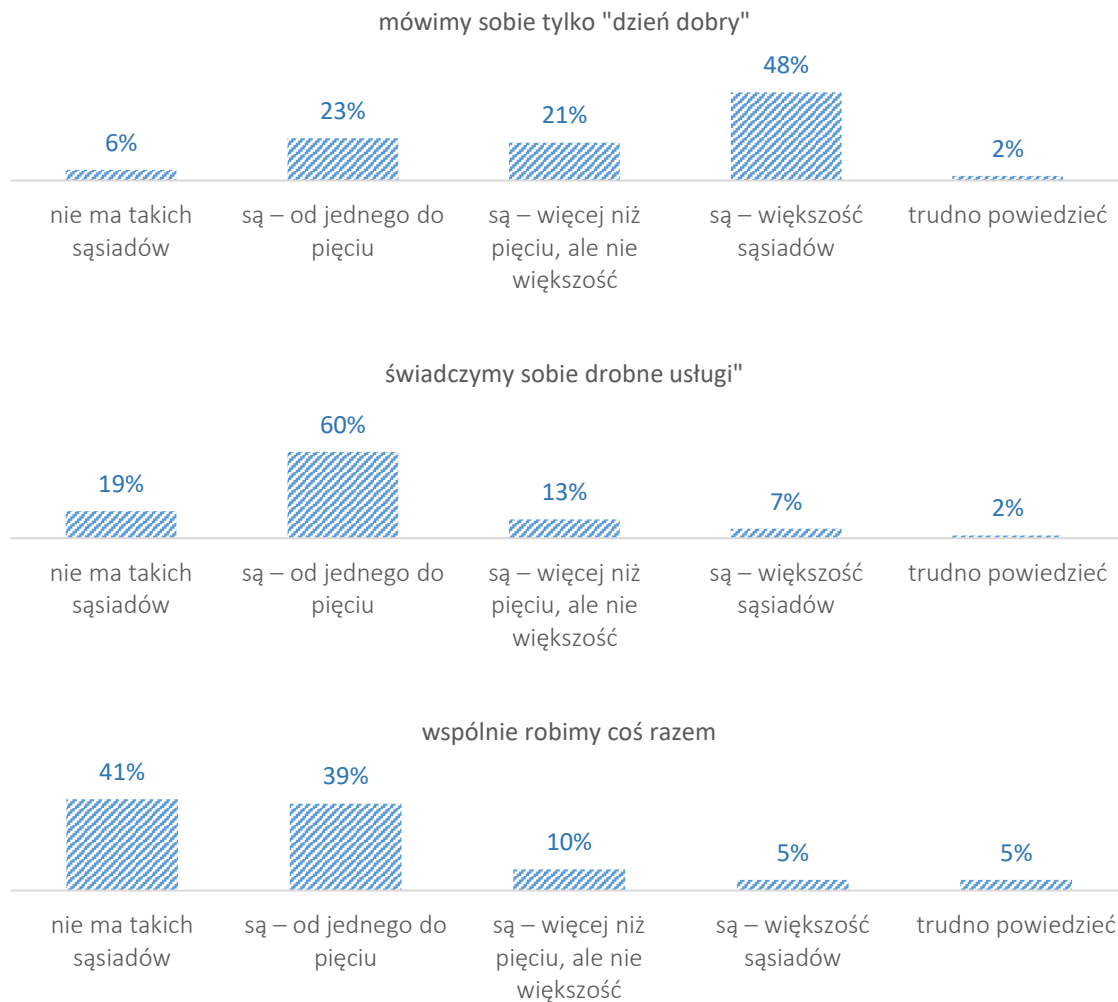
Połowa uczestników badania z większością swoich sąsiadów utrzymywała jedynie formalne, grzecznościowe kontakty – „mówimy sobie *dzień dobry*, ale nic więcej”. Ten odsetek jest nieco niższy wśród kobiet niż wśród mężczyzn (45% wobec 50%), spada też wyraźnie wraz z wiekiem mieszkańców (z ponad 50% wśród osób poniżej 35. roku życia do około 30% wśród osób po 55. roku życia). Mniejszą ilość wyłącznie formalnych kontaktów z sąsiadami miały też osoby mieszkające wraz z dziećmi (40% wobec 54% wśród osób mieszkających bez dzieci).

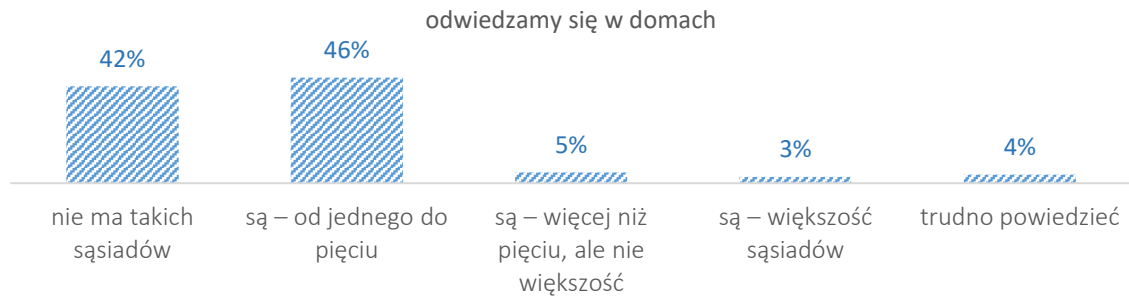
Ponad trzy czwarte (79%) miało wśród sąsiadów osoby, z którymi wzajemnie wyświadczali sobie drobne usługi, zwykle dotyczyło to wąskiej grupy – od 1 do 5 osób (60% wszystkich wskazań). Zdecydowanie częściej takie relacje mieli mężczyźni niż kobiety (78% wobec 63%).

Połowa (54%) uczestników badania podejmowała działania wspólnie z sąsiadami, zwykle dotyczyło to wąskiego grona 1-5 osób (39% wszystkich wskazań). I znowu częściej tego typu relacje podejmowali mężczyźni niż kobiety (53% wobec 41%). Zdecydowanie częściej także współpracowały z sąsiadami osoby, które mieszkają wraz z dziećmi (51% wobec 40%).

Podobnie liczna grupa (54%) odwiedzała się z sąsiadami w domach. W zdecydowanej większości takie relacje dotyczyły maksymalnie pięciorga sąsiadów (46% wszystkich wskazań). W przeciwieństwie do wcześniej opisanych relacji, relacje tego typu częściej podejmowały kobiety niż mężczyźni (48% wobec 40%), zdecydowanie częściej też osoby mieszkające wraz z dziećmi niż osoby mieszkające bez dzieci (54% wobec 38%).

Wykres 3. Relacje z sąsiadami

Źródło: badania ilościowe wśród mieszkańców i mieszkanek Gdyni (N=126).

Sąsiedzkość jest postrzegana szerzej niż definicja znaczeniowa – wspólne zamieszkiwanie określonej przestrzeni. Jej rozumienie dotyczy głównie relacji międzyludzkich – otwartości, życzliwości, uprzejmości. Uczestnicy konsultacji zwrócili uwagę na to, że sąsiedzkość daje poczucie bezpieczeństwa i poczucie wspólnoty.

Według uczestników badania sąsiedzkość to przede wszystkim wzajemna życzliwość, otwartość i uprzejmość, które dają poczucie bezpieczeństwa (31% wskazań). Wyraźnie mniejsze grupy wspominały też o współpracy i udzielaniu sobie wzajemnie pomocy (20%) oraz poczuciu wspólnoty (17%). Kilka osób wspomniało, że sąsiedzkość to dbałość o najbliższe otoczenie i podejmowanie lokalnych inicjatyw. Również tylko kilka osób skojarzyło sąsiedztwo z uciążliwościami – hałasem, wścibstwem i koniecznością chodzenia na kompromisy. 16% respondentów na pytanie o sąsiedzkość odwołało się do definicji znaczeniowej, mówiąc o wspólnym zamieszkiwaniu określonej przestrzeni.

Według deklaracji uczestnicy konsultacji społecznych są osobami zaangażowanymi w relacje sąsiedzkie i społeczne. Zdecydowana większość (70%) w ciągu ostatniego roku pomagała bezinteresownie swoim sąsiadom. Nieco częściej robili to mężczyźni niż kobiety (65% wobec 61%). Liczba osób pomagających wzrastała też systematycznie wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia (z około 54% wśród osób o wykształceniu podstawowym, gimnazjalnym lub zasadniczym zawodowym do 65% wśród osób mających wykształcenie wyższe).

Główna aktywność na rzecz rozwoju sąsiedztwa i dzielnic dotyczy bezinteresownej pomocy sąsiadom, głosowania w Budżecie Obywatelskim, udziału w lokalnych wydarzeniach dzielnicowych (pikniki, festyny, kino plenerowe).

Dwie trzecie (66%) uczestników konsultacji społecznych głosowało w Budżecie Obywatelskim lub w inny sposób współdecydowało o swojej dzielnicy. Tu poziom zaangażowania nie różnił się w grupach o odmiennej charakterystyce społeczno-demograficznej.

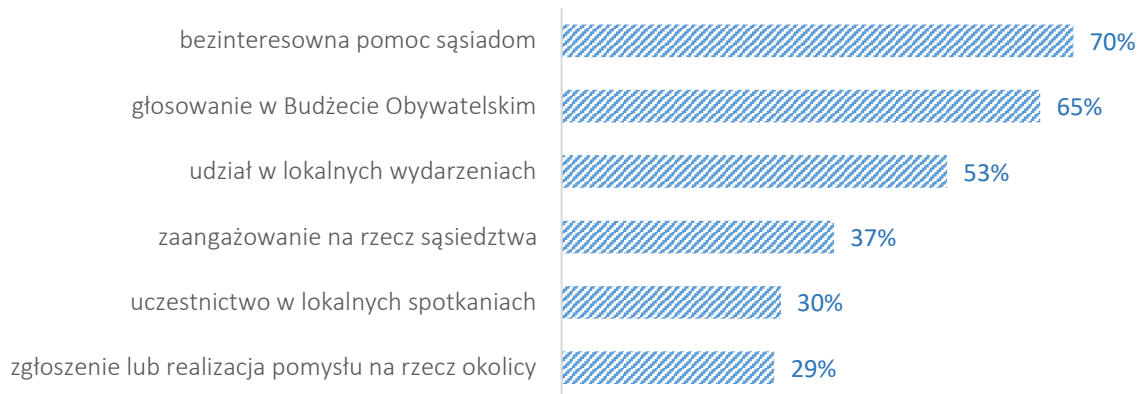
Nieco ponad połowa (53%) uczestniczyła w swojej okolicy w wydarzeniach typu piknik sąsiedzki, festyn, kino plenerowe. Częściej taką aktywność podejmowali mężczyźni niż kobiety (53% wobec 44%) oraz osoby mieszkające z dziećmi niż osoby z gospodarstw domowych bez dzieci (60% wobec 35%).

Pozostałe wspomniane w badaniu aktywności:

- zaangażowanie w działania na rzecz osiedla, ulicy, bloku, szkoły itp.,
- uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnoty mieszkaniowej, rady osiedla,
- zgłaszanie lub realizacja pomysłów na rzecz sąsiedztwa i najbliższej okolicy,

podejmował średnio co trzeci uczestnik badania. Ponownie częściej byli to mężczyźni niż kobiety oraz zdecydowanie częściej osoby z gospodarstw domowych, w których mieszkają dzieci niż pozostali.

Wykres 4. Odsetek osób podejmujących aktywności sąsiedzkie w ciągu ostatniego roku

Źródło: badania ilościowe wśród mieszkańców i mieszkanek Gdyni (N=126).

Ponad dwie trzecie (69%) uczestników konsultacji zadeklarowało, że pandemia nie wpłynęła na ich relacje z sąsiadami. W przypadku pozostałych osób ten wpływ był częściej pozytywny (9%) niż negatywny (7%). Spora grupa – 16% – nie potrafiła odpowiedzieć na to pytanie.

6. Dzielnice

Czynniki ważne dla komfortu mieszkania w dzielnicy

Dostępność – układ przestrzenny pozwalający na krótki czas dojścia do miejsc ważnych. Bezpieczeństwo. Szybki transport do i z dzielnicy. To zdaniem uczestników konsultacji najważniejsze, współwystępujące czynniki wpływające na komfort życia w dzielnicach.

Uczestnicy konsultacji zostali poproszeni o wskazanie głównych czynników, które ich zdaniem wpływają na komfort życia w danych dzielnicach.

Dla większości respondentów warunkami dobrego zamieszkiwania w danej dzielnicy były:

- **Krótki czas dojścia** – do 15 minut – do miejsc ważnych: miejsca realizacji spraw urzędowych lub ważnych spraw życiowych, żłobka, przedszkola, szkoły, biblioteki, placówki pomocy społecznej itp. – wskazany jako istotny przez 60% respondentów. Ten czynnik nieco częściej wskazywały kobiety niż mężczyźni (62% wobec 55%). Był on też ważniejszy dla osób w wieku 25-54 lat niż dla pozostałych grup wiekowych.
- **Bezpieczeństwo w dzielnicy** – wskazane przez 57% respondentów. Zdecydowanie częściej zwracali na nie uwagę mężczyźni niż kobiety (63% wobec 51%).
- **Rozwiązania umożliwiające szybki transport do i z dzielnicy:** sieć autobusów lub trolejbusów, dostęp do SKM lub PKM, węzły przesiadkowe, rozwiązania rowerowe itp. – wskazane przez 57% respondentów. Ten czynnik nieco częściej wskazywali emeryci i renciści (60% wobec 55%-50% w pozostałych grupach) oraz osoby z gospodarstw domowych, w których nie zamieszkują dzieci (64% wobec 46%).

Tereny zielone, wyposażenie w infrastrukturę do wypoczynku i rekreacji. Naturalne zasoby i unikatowe walory przestrzenne. To zdaniem uczestników konsultacji ważne czynniki wpływające na komfort życia w dzielnicach.

Blisko połowa wskazała:

- **Tereny zielone i odpowiednie wyposażenie dzielnicy w infrastrukturę do wypoczynku i rekreacji**, w tym infrastrukturę do aktywności rowerowej, sportowej, turystyki pieszej, parki, zieleńce, tereny rekreacyjne, sportowe, place zabaw itp. – wskazane przez 48% respondentów. Na ten czynnik mężczyźni zwracali uwagę zdecydowanie częściej niż kobiety (65% wobec 41%).
- **Sąsiedztwo naturalnych zasobów, unikatowe walory przestrzenne**: bliskość plaży, lasu, parku krajobrazowego, walory historyczne itp. – wskazane przez 47% respondentów, z podobną częstotliwością niezależnie od cech społeczno-demograficznych.

Około jednej trzeciej mieszkańców wymieniało:

- Estetykę i dobry stan przestrzeni i infrastruktury w dzielnicy: dobry stan budynków, infrastruktury sportowej, przestrzeni wspólnych osiedli itp. – wskazane przez 36% respondentów. Na ten element częściej zwracały uwagę kobiety niż mężczyźni (38% wobec 30%) oraz osoby z wykształceniem wyższym (44%) niż pozostałe grupy.
- Odpowiednią liczbę placówek handlowych i usługowych w dzielnicy np. fryzjer, sklep spożywczy, apteka, rynek osiedlowy – wskazane przez 34%. Częściej wskazywali ten element mężczyźni niż kobiety (40% wobec 30%) oraz osoby nieaktywne zawodowo (około 40% wśród emerytów, rencistów, osób niepracujących oraz uczących się) niż aktywni zawodowo (31%). Dobry dostęp do tego typu infrastruktury jest też ważniejszy dla osób z gospodarstw domowych, w których nie zamieszkują dzieci (37% wobec 32%).
- Stałą ofertę edukacyjną, rozwojową, kulturalną, sportową, realizowaną blisko miejsca zamieszkania np. spektakle plenerowe, kina pod chmurką, koncerty – wskazane przez 31%. Istotność tego czynnika wzrastała systematycznie wraz z wiekiem mieszkańców (z poziomu kilkunastu procent w najmłodszej grupie do ponad 30% u osób w wieku 35 i więcej lat).
- Niski poziom zatłoczenia dzielnicy oraz niski poziom hałasu w dzielnicy – wskazane przez 30% respondentów. Zdecydowanie częściej zwracali na to uwagę mężczyźni niż kobiety (40% wobec 24%).

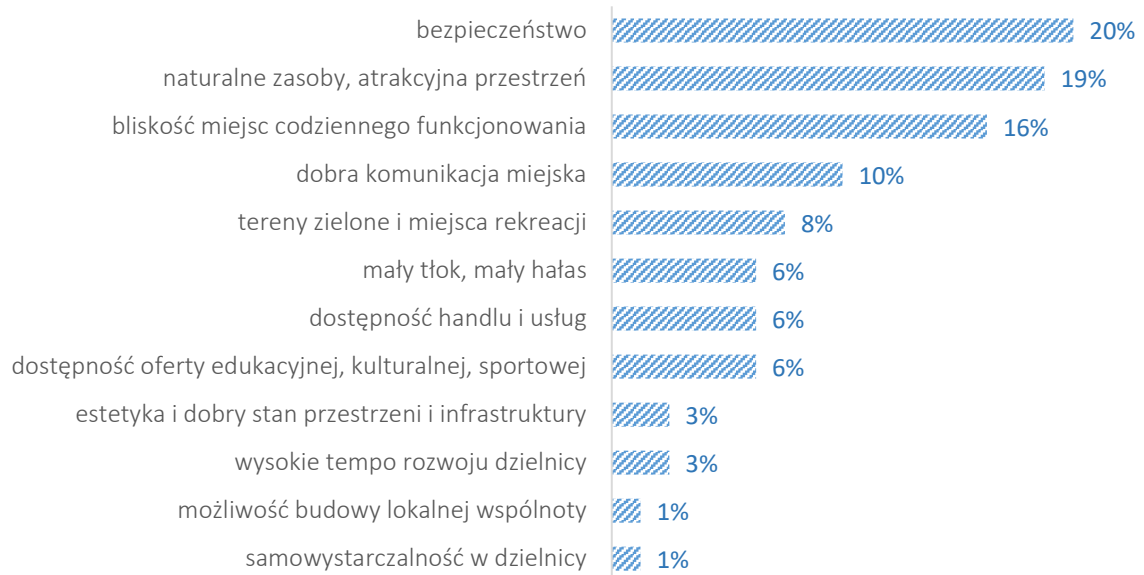
Mniej niż jedna czwarta zwracała uwagę na:

- Ofertę i infrastrukturę umożliwiającą rozwijanie i zacieśnianie więzi sąsiedzkich, budowanie lokalnej wspólnoty dzielnicowej – 23% wskazań. Ten czynnik częściej był wymieniany przez kobiety niż mężczyzn (25% wobec 15%), osoby po 35. roku życia niż młodsze (około 30% wobec około 10%), a także osoby zamieszkujące razem z dziećmi (26% wobec 18%).
- Zorganizowanie dzielnicy w taki sposób, że nie ma potrzeby lub w niewielkim stopniu występuje potrzeba przemieszczania się do Centrum i do innych dzielnic – 16% wskazań. Częściej zwracali na to uwagę mężczyźni niż kobiety (23% wobec 13%).
- Liczbę nowych inwestycji w dzielnicy i wokół niej, wysokie tempo rozwoju dzielnicy – 11% wskazań.

Stan infrastruktury i budynków, budowanie rozwiązań, zmniejszających potrzebę wyjeżdżania poza dzielnicę, wysokie tempo wzrostu inwestycji w dzielnicach, infrastruktura pozwalająca na nawiązywanie relacji sąsiedzkich, czy też infrastruktura pozwalająca na rozwój oferty blisko miejsca zamieszkania – nie znalazły się wśród głównych czynników, wpływających na komfort życia w dzielnicach. Jednocześnie stała oferta edukacyjna, rozwojowa, kulturalna, sportowa, realizowana blisko miejsca zamieszkania oraz oferta i infrastruktura umożliwiająca rozwijanie i zacieśnianie więzi sąsiedzkich, budowanie lokalnej wspólnoty dzielnicowej – zdecydowanie bardziej są wiązana jest przez mieszkańców z rozwojem sąsiedztwa i lokalnej wspólnoty niż komfortem życia w dzielnicach.

Uczestnicy konsultacji poproszeni o wskazanie jednego, najważniejszego czynnika dla komfortu mieszkania w dzielnicy zdecydowanie najczęściej mówi o bezpieczeństwie (20%) oraz sąsiedztwie terenów atrakcyjnych pod względem krajobrazu i walorów naturalnych – plaży, lasu, obiektów historycznych (19%), a także bliskości miejsc ważnych dla codziennej aktywności – placówek edukacyjnych, urzędów, placówek pomocy społecznej, bibliotek itp. (17%).

Wykres 5. Czynniki kluczowe dla komfortu życia w dzielnicy

Źródło: badania ilościowe wśród mieszkańców i mieszkank Gdyni (N=126).

W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że ponad uczestników konsultacji (57%) najczęściej poruszała się po swojej dzielnicy pieszo, nieco mniejsze grupy zwykle korzystały z komunikacji miejskiej (41%) lub samochodu (36%). Po rower jako najczęstszy środek transportu po dzielnicy sięgało 15% uczestników badania.

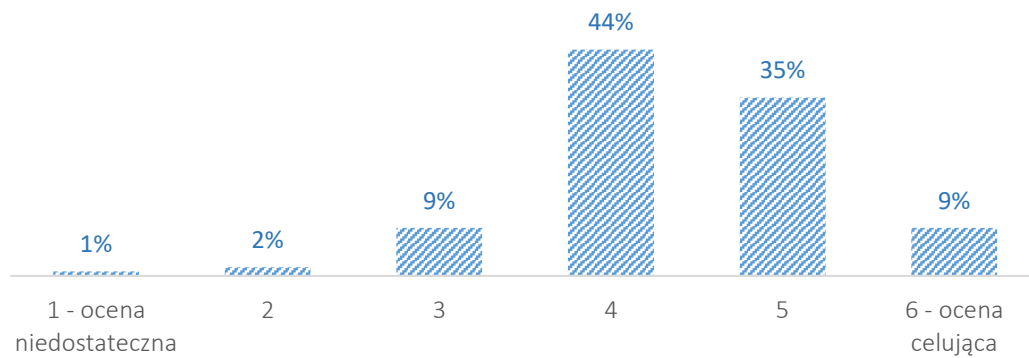
Bezpieczeństwo. Dostępność – układ przestrzenny pozwalający na krótki czas dojścia do miejsc ważnych. Naturalne zasoby i unikatowe walory przestrzenne. To zdaniem uczestników konsultacji pojedyncze czynniki najsilniej decydujące o komforcie życia w dzielnicach.

Ocena jakości życia w dzielnicach

Generalnie komfort życia w dzielnicach został oceniony jako dobry. Walory i słabe punkty dzielnic, różniły się w zależności od konkretnych dzielnic, choć wskazać można bardzo konkretne czynniki wspólne dla większości dzielnic.

Uczestnicy konsultacji ocenili komfort życia w swoich dzielnicach na czwórkę z plusem – średnia ocena wyniosła 4,4. Zdecydowana większość (88%) wskazała ocenę dobrą (44%), bardzo dobrą (35%) lub celującą (9%).

Wykres 6. Ogólna ocena jakości życia w dzielnicach Gdyni

Źródło: badania ilościowe wśród mieszkańców i mieszkanek Gdyni (N=126).

Ze względu na zbyt małą liczbę osób biorących w konsultacjach, z podziałem na poszczególne dzielnice, oceny i opinie dla poszczególnych dzielnic można analizować wyłącznie jakościowo. Jednak zbierają one zbiór wskazań, ukazujących różnicowanie w odbiorze poszczególnych dzielnic.

Babie Doły

Babie Doły oceniła jedna osoba, mieszkająca w tej dzielnicy od 3 lat. Poziom życia oceniła jako dobry (ocena 4). Mocną stroną dzielnicy jest **zieleń**, natomiast słabą stroną – **brak infrastruktury**.

Mieszkaniec najbardziej lubił spędzać czas wolny na świeżym powietrzu – na placu zabaw, boisku, na plaży lub w lesie.

Chwarzno-Wiczlino

Chwarzno-Wiczlino oceniło dwoje mieszkańców. Każde z nich mieszka w tej dzielnicy od 4 lat. Według nich poziom życia jest tu dobry i bardzo dobry (ocena 4 i 5). Mocną stroną Chwarzno-Wiczlina jest **cisza oraz bliskość lasu i duża ilość roślinności**, słaba strona to **korki oraz zły stan dróg osiedlowych** łączących domy z głównymi ulicami. Mieszkańcy najchętniej spędzali czas wolny w lesie.

Chylonia

Chylonię oceniło 9 osób o bardzo zróżnicowanym stażu zamieszkiwania w dzielnicy – od roku do ponad 40 lat. Średnia ocena komfortu mieszkania wyniosła 4,8. Mieszkańcy Chyloni cenią sobie przede wszystkim **bliskość sklepów oraz dobrą infrastrukturę komunikacji publicznej**. Poza tym wspominali o **parku, basenie, klubie seniora i poprawie bezpieczeństwa w dzielnicy**. Jako słabe strony wymieniali **zbyt małe parkingi, liczne progi zwalniające, hałas i ciągłe remonty w jednym z wieżowców oraz „pijaństwo na ławkach”**.

Wszędzie można dojechać szybko i wszystko jest dostępne.

Najlepsze miejsca do spędzania czasu wolnego to Park Kiloński, las, plac zabaw oraz Przystań Opata Hackiego.

Cisowa

Cisową oceniło pięciu mieszkańców, poza jedną były to osoby mieszkające w tej dzielnicy od około 40 lat. Średnia ocena komfortu zamieszkania wyniosła 3,8 (po jednej ocenie 2, 3 i 4, dwie oceny 5). Co ciekawe, najniższą ocenę wystawił mieszkaniec, mieszkający w Cisowej zaledwie od dwóch miesięcy. Mocne strony dzielnicy to zdecydowanie **bliskość lasu oraz duża dostępność komunikacji publicznej**. Problemem jest **hałas** (między innymi pochodzący od ulicy Morskiej) oraz **„koszmarna estetyka” i duża odległość do przychodni lub spółdzielni**.

Brak odpowiedniej infrastruktury jeśli chodzi o załatwienie czegokolwiek tj. spółdzielnia czy przychodnia – wszystko najbliżej to Chylonia, a pieszo to co najmniej 30 minut.

Wolny czas mieszkańcy Cisowej chętnie spędzali w lesie, parku, wymieniali także kino plenerowe oraz klub seniora.

Lubię spacerować po dzielnicy oraz pobliskim lesie, aż do Rezerwatu Cisowa. Doceniam park nad rzeczką, ścieżki rowerowe, którymi wyjadę poza dzielnicę, mamy bibliotekę, przystań sąsiedzka, okazjonalnie festyny, czasami korzystam z siłowni pod chmurką koło parku.

Dąbrowa

Dąbrowę oceniło ośmioro respondentów, zdecydowana większość zamieszkiwała tę dzielnicę od kilkunastu lat. Na pytanie o komfort życia padały oceny dobre i bardzo dobre (4 i 5) – średnia wyniosła 4,4. Mocne strony dzielnicy to **dużo zieleni, cisza i spokój**, wadą są **duże korki i trudność w dojeździe** do dzielnicy, częściowo wynika to z budowy obwodnicy.

Mieszkańcy Dąbrowy najchętniej wypoczywali w lesie. Poza tym wymieniane były: streetworkout park, skwer ks. Mazura, park trampolin, wybieg dla psów, tereny sportowe przy szkole oraz plac zabaw.

Działki Leśne

Działki Leśne ocenił jeden respondent mieszkający w tej dzielnicy od ponad 10 lat. Jego zdaniem komfort życia w dzielnicy jest dobry (ocena 4). Atutem jest **bliskość centrum miasta, lasu i morza**, słabą stroną – **duży ruch i hałas**. Uczestnik badania w wolnym czasie chętnie wypoczywa w lesie.

Grabówek

Na Grabówku mieszkało pięcioro uczestników badania. W tej grupie znalazły się zarówno osoby, które wprowadziły się w ostatnim roku, jak i mieszkający od ponad 20 lat. Komfort życia w dzielnicy został oceniony bardzo dobrze – średnio na 4,8 (oceny 4, 5 i 6). Mocną stroną Grabówka jest **bliskość sklepów, lasu, bardzo ładna szkoła oraz bliskość do innych części miasta**. Respondenci mieli kłopot ze wskazaniem słabych stron dzielnicy – padły odpowiedzi „błoki” i **zbyt mało inwestycji** infrastrukturalnych.

Wszędzie stąd jest blisko – a przemieszczam się sporo.

Mieszkańcy Grabówka wolny czas chętnie spędzają w pobliskim lesie. Ich zdaniem warto też odwiedzić bibliotekę, pospacerować ulicami dzielnicy (Beniowskiego, Kapitańska, Komandorska, okolice Szkoły Podstawowej nr 17) lub wybrać się na Świętą Górę, do Parku Kilońskiego lub nad morze.

Kamienna Góra

Kamienną Górę oceniła tylko jedna osoba mieszkająca w tej dzielnicy od 3 lat. Jej zdaniem mieszka się tam dobrze (ocena 4). Mocną stroną dzielnicy jest **bliskość do innych części miasta**, słabą – **niski poziom bezpieczeństwa** związany między innymi z dużą liczbą osób bezdomnych. Zdaniem respondentki wolny czas można miło spędzić a placu zabaw przy zbiegu ulic Kilińskiego i Słowackiego.

Karwiny

Karwiny oceniło siedem osób. W większości były to osoby zamieszkujące tę okolicę od co najmniej 8 lat. Komfort życia na Karwinach został oceniony jako dobry – średnio na 4,3 (oceny 3, 4 i 5). Mocną stroną dzielnicy jest **bliskość lasu, duża ilość zieleni, oddalenie od centrum przy jednoczesnej dobrej komunikacji i bliskiej infrastrukturze handlowej**. Mankamenty mieszkania na Karwinach to – zdaniem respondentów – **brak bezpieczeństwa, duża liczba osób bezdomnych, obecność dzików, a także korki**

na trasach do centrum miasta oraz obwodnicy (w ostatnim czasie), brak miejsc parkingowych, hałas dochodzący z obwodnicy oraz brak dobrej knajpki.

Na Karwinach dobrze odpoczywa się przede wszystkim w lesie, można też odwiedzić plac zabaw lub kawiarnię.

Leszczynki

Na Leszczynkach mieszkało sześć osób respondentów, większość z nich od co najmniej kilkunastu lat. Komfort mieszkania w tej dzielnicy ocenili średnio na 4,4 (oceny 4 i 5). Mieszkańcy cenią sobie **piękne widoki, ciszę, czyste powietrze, a jednocześnie bliskość szkoły, sklepów i bogate życie kulturalne**. Słabą stroną jest zbyt **mała liczba miejsc parkingowych**. Respondenci mieli podzielone opinie na temat **skomunikowania Leszczynek** z innymi dzielnicami Gdyni – według jednych jest to atut dzielnicy, według innych jej słaba strona.

Wolny czas można tu miło spędzić w lesie, parku, na placu zabaw lub w Przystani Sąsiedzkiej.

Mały Kack

Mały Kack oceniły dwie osoby – jedna z nich mieszkała w tej dzielnicy od 6 lat, druga – od 18. Ich zdaniem komfort życia jest tam przeciętny – średnia ocena to 3,5 (oceny 3 i 4). Atutem dzielnicy jest **bliskość lasu oraz brak problemów z parkowaniem**, słabe strony to **dziurawe jezdnie oraz mała oferta kulturalna w górnej części dzielnicy**.

Jako dobre miejsce spędzania wolnego czasu został wskazany las przy ulicy Spokojnej.

Obłuze

Na Obłuzu mieszkało aż dziesięć osób uczestników badania. Długość ich zamieszkiwania w tej dzielnicy wahała się od 4 do 47 lat. Komfort mieszkania na Obłuzu został oceniony bardzo dobrze – średnio na 4,8 (oceny 3, 4, 5 i 6). Mocne strony dzielnicy to **dobra komunikacja miejska, bliskość sklepów oraz spokój i cisza**. Jeśli chodzi o słabe strony, mieszkańcy nie byli tak zgodni – wymieniane były: **duże natężenie ruchu na drodze do Kosakowa, brak połączenia kolejowego z resztą aglomeracji, pagórki i silne wiatry oraz niesprzątanie przez mieszkańców po psach**.

Dobrym miejscem na spędzenie czasu wolnego jest na skwer nad stawkiem, ogródki działkowe i las.

Oksywie

Oksywie oceniło aż siedemnaście osób. Ich staż zamieszkiwania w tej dzielnicy był mocno zróżnicowany i wahał się od 2 do ponad 60 lat. Komfort mieszkania na Oksywiu został oceniony jako dobry – średnia ocena wniosła 4,1 (oceny 3, 4, 5 i 6). Mocne strony dzielnicy to: **cisza, spokój, poczucie kameralności i bezpieczeństwa, bliskość lasu i morza, duża ilość zieleni oraz Przystań przy Śmidowicza**. Słabą stroną Oksywia jest **trudny dojazd do centrum miasta zarówno samochodem (korki), jak i komunikacją miejską (zbyt mała liczba autobusów)**. Dużym problemem jest także na **obecność dzików**. Poza tym wspomniany był **hałas powodowany przez samoloty, zaniedbane drogi, chodniki i budynki oraz zbyt mało punktów handlowych**.

Wieś w mieście.

Wolny czas można tu spędzić na wiele sposobów: na plaży (Osada Rybacka, klif, bulwar na Dickmana), w lesie, bądź w klubie seniora lub w Przystani Sąsiedzkiej przy ul. Śmidowicza.

Pogórze

Na Pogórze mieszkało pięć osób uczestników badania. Długość zamieszkiwania dzielnicy wahała się od 5 do 27 lat. Zdaniem respondentów na Pogórze mieszka się dobrze – średnia ocena komfortu życia

wyniosła 4,2 (oceny 3, 4 i 5). Mocną stroną dzielnicy jest zdecydowanie [cisza, spokój, porządek i sąsiedzi](#). Niedogodności stanowią: [obecność dzików, brak dużego sklepu oraz trudny dojazd w godzinach wieczornych](#).

Wolny czas można miło spędzić w lesie, u sąsiadów, bądź na ławce lub balkonie.

Pustki Cisowskie-Demptowo

Pustki Cisowskie-Demptowo oceniło sześć osób. Grupa ta była mocno zróżnicowana pod względem długości zamieszkiwania w tej dzielnicy – od półtora roku do ponad 20 lat. Komfort mieszkania tam został oceniony bardzo dobrze – średnia ocena wyniosła 4,8 (oceny 4, 5 i 6). Mocną stroną dzielnicy są przede wszystkim: [bliskość lasu, cisza i spokój](#). Słabe strony to tylko [jedna droga dojazdowa, zły stan techniczny niektórych ulic oraz zła jakość powietrza w okresie jesienno-zimowych](#) (wiele domów jednorodzinnych jest opalane kotłami na paliwo stałe). Mieszkańcy mieli podzielone opinie na temat komunikacji miejskiej – jedni wskazywali ją jako atut, drudzy jako mankament.

Spokój, cisza, otoczenie natury.

W wolnym czasie mieszkańcy przede wszystkim chętnie spacerują po lesie, poza tym korzystają z terenów przy zbiorniku retencyjnym „Demptowo”, placów zabaw, siłowni na wolnym powietrzu oraz oferty klubu seniora.

Redłowo

Redłowo oceniły trzy osoby, dwie z nich mieszkały w tej dzielnicy od zaledwie 2 lat, trzecia – od 16 lat. Oceny komfortu mieszkania były bardzo zróżnicowane. Osoby, które wprowadziły się niedawno oceniły go na 5 i 6, natomiast osoba mieszkająca w Redłowie od kilkunastu lat – oceniła komfort życia zdecydowanie negatywnie (ocena 1). Mocne strony dzielnicy to [bliskość natury i morza oraz niewielkie oddalenie od reszty miasta](#). Mankamentem jest [brak ścieżek rowerowych, hałas i brud](#).

Bliskość rezerwatu przyrody i plaży.

Wolny czas mieszkańcy Redłowa lubią spędzać na plaży lub w lesie.

Śródmieście

Śródmieście oceniły cztery osoby – dwie z nich wprowadziły się do tej dzielnicy w ciągu ostatnich dwóch lat, dwie pozostałe mieszkają tam już ponad 20 lat. Komfort życia został oceniony dobrze i bardzo dobrze – średnia ocena 4,5 (oceny 4 i 5). Co ciekawe wyższe oceny przyznawały osoby mieszkające w Śródmieściu od niedawna. Dużą zaletą Śródmieścia jest, że [wszystko jest blisko, w tym także plaża, a dzielnica jest bardzo dobrze skomunikowana](#). Największą wadę stanowi [hałas](#).

Dobrym miejscem na spędzenie wolnego czasu jest plaża, okolice Muszli oraz park na Kamiennej Górze.

Wielki Kack

Wielki Kack oceniło dziesięć osób, zamieszkujących tę dzielnicę od kilku do kilkunastu lat. Komfort życia tam został oceniony jako dobry – średnia ocena wyniosła 4,3 (oceny 3, 4 i 5). Mocne strony dzielnicy to: [bliskość lasu, zieleni, cisza, spokój i bezpieczeństwo](#). Poza tym Wielki Kack jest [dobrze skomunikowany z centrum miasta, jest też blisko do obwodnicy](#). Mankamentem są przede wszystkim [korki](#) zarówno na drogach do centrum, jak i – ostatnio – także w kierunku obwodnicy. Poza tym mieszkańcy narzekali na [chaos w zabudowie i słabą infrastrukturę dla pieszych](#).

Dzielnica poszatkowana prywatnymi działkami bez połączeń ciągów pieszych.

W wolnym czasie można wybrać się do lasu, do paku, na plac zabaw lub do kawiarni.

Dwie osoby ponadto oceniły nie całą dzielnicę, ale osiedle **Fikakowo**, mieszkające w dzielnicy od urodzenia (1 osoba), druga od kilkunastu lat. Osiedle zostało ocenione bardzo wysoko – średnio na 5, 5 (oceny 5 i 6). Atutem Fikakowa jest **cisza, bliskość lasu oraz bardzo dobra komunikacja miejska**, wadą – **daleki dojazd do centrum Gdyni**. Według mieszkańców Fikakowa dobrym miejscem do spędzania wolnego czasu jest las i plac zabaw zlokalizowany w środku dzielnicy.

Witomino

Na Witominie mieszkało pięcioro uczestników konsultacji. Troje z nich zamieszkiwało tę dzielnicę od ponad 15 lat, dwie osoby wprowadziły się w ciągu ostatnich 2 lat. Komfort życia na Witominie został oceniony raczej dobrze – średnia ocena 3,8 (oceny 2, 3, 4 i 5). Atutem Witomina jest **otoczenie przez lasy oraz dobra komunikacja miejska i to, że „wszędzie jest blisko”**. Słabe strony to **brak animacji i angażowania mieszkańców w życie dzielnicy, a jednocześnie brak kawiarni – miejsca spotkań dostępne dla wszystkich**.

Brak kawiarni, miejsca do wspólnych spotkań i gastronomii dostępnej dla wszystkich, w tym osób niepełnosprawnych.

Dobrym miejscem do spędzania czasu wolnego jest las, okolice rzeki Kaczej, park przy skwerze Mowińskiego oraz przestrzeń przy stawie i boisku przy ul. Wielkokackiej. Jeden z mieszkańców wspominał też o planowanym otwarciu Przystani przy ul. Widnej.

Nie ma takich miejsc – aby spędzić wolny czas na zewnątrz, jeżdżę do Centrum (Skwer Kościuszki, bulwar) lub – gdy chcę się z kimś spotkać – do Centrum Handlowego Riviera, gdzie i zrobię zakupy i skorzystam z bogatej oferty gastronomii, lodziarni i kawiarni.

Dodatkowo, część dzielnicy Witomino, **Leśniczówkę** oceniła jedna osoba, zamieszkująca tę część dzielnicy od 6 lat. Jej zdaniem mieszka się tam dobrze (ocena 4), nie wskazała jednak dobrych i słabych stron dzielnicy. Wolny czas można spędzić w siłowni na wolnym powietrzu.

Wzgórze Św. Maksymiliana

Wzgórze Św. Maksymiliana oceniły cztery osoby, dwie z nich mieszkały w tej dzielnicy od 2-3 lat, dwie pozostałe – ponad 10 lat. Komfort życia na Wzgórzu Św. Maksymiliana został oceniony jako bardzo dobry – wszyscy respondenci wskazali ocenę 5. Mocną stroną dzielnicy jest to, że **wszystko jest blisko – morze, plaża, sklepy**. Jako złe strony mieszkańcy wskazali uwarunkowania demograficzne - **zbyt dużo starszych osób zamieszkujących tę dzielnicę, dużą liczbę turystów oraz brak miejsc parkingowych**.

Mieszkaniec najbardziej lubił spędzać czas wolny na świeżym powietrzu.

Gdynianie i gdynianki biorący udział w konsultacjach najczęściej czas wolny w dzielnicach spędzają **na świeżym powietrzu**. Jako wskazywany rodzaj miejsca, niekwestionowanym faworytem jest tutaj las, wraz z rezerwatami, oraz plaża. Mieszkańcy wskazywali również różne parki dzielnicowe (w tym Park Kiloński), skwery (Księdza Mazura, Mowińskiego), okolice zbiorników retencyjnych, Rzeki Kaczej, bulwar (w Śródmieściu i na Oksywiu), Klif, Świętą Górę, przestrzeń przy stawach, ogródki działkowe. Wskazywali również infrastrukturę rekreacyjną w dzielnicach: place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu, skate-park, streetworkout, park trampolin, wybiegi dla psów, tereny sportowe przy szkole, trasy rowerowe. Rzadziej wskazywano miejsca z konkretną ofertą: kluby seniora, Przystanie – centra sąsiedzkie, biblioteki. Sporadycznie wskazywane były kawiarnie.

Atuty gdyńskich dzielnic (tab. 1) lokują się wokół dwóch najważniejszych obszarów: walorów naturalnych (lasu, plaży, zieleni) oraz dostępności (do centrum, sklepów, usług, oferty). Praktycznie bez względu na dzielnice, wysoka ocena jakości życia związana jest z bliskością lasu, morza, terenów zielonych, walorów naturalnych, ciszą i spokojem. Drugą grupę istotnych czynników, stanowią centralne położenie (bliskość centrum i innych dzielnic), dostępność wynikająca z dobrego skomunikowania i dostępu do komunikacji miejskiej, bliskość sklepów, oferty. Warto zwrócić uwagę, że stosunkowo niewiele jest takich dzielnic, w których grupy tych czynników nie współwystępują.

Słabe punkty dzielnic (tab. 2) są już znacznie bardziej rozproszone i zdecydowanie bardziej przypisywane indywidualnym dzielnicom. Najczęściej wymieniane były natężenie korków i trudności z dojazdem/ przemieszczaniem się, zły stan dróg dojazdowych i osiedlowych, niewystarczająca liczba parkingów czy też infrastruktury pieszej i rowerowej. Mieszkańcy zwracali uwagę również na hałas, uciążliwe sąsiedztwo, niskie poczucie bezpieczeństwa, odległość od infrastruktury, sklepów, oferty, brak estetyki zabudowy, czy też dziki w przestrzeni dzielnic.

Tabela 1. Walory poszczególnych dzielnic – zestawienie opinii jakościowych.

	Średnia ocen	Zieleń/ roślinność/ park	Cisza/ Spokój	Bliskość lasu/ natury	Bliskość plaży/ morza	Bliskość centrum/ dzielnic	Bliskość sklepów	Komunikacja publiczna/ Dobre skomunikowanie	Oferta społeczna, edukacyjna, kulturalna, sportowa (Klub seniora, Przystań, szkoła, basen)	Bezie- pieczeństwo	Inne
Babie Doły	4	X									
Chwarzno-Wiczlino	4,5	X	X	X							
Chylonia	4,8				X		X	X	X	X	X
Cisowa	3,8			X				X			
Dąbrowa	4,4	X	X								
Działki Leśne	4			X	X	X					
Grabówek	4,8			X		X	X		X		
Kamienna Góra	4					X					
Karwiny	4,3	X		X			X	X			
Leszczyнки	4,4		X				X		X		X
Mały Kack	3,5			X							X
Obłuże	4,8		X				X	X			
Oksywie	4,1	X	X	X	X				X	X	
Pogórze	4,2		X							X	X
Pustki Ciskowskie – Demptowo	4,8		X	X							
Redłowo	4			X		X					
Śródmieście	4,5				X	X	X	X			
Wielki Kack	4,3		X	X				X		X	
Witomino	3,8			X		X	X	X			
Wzgórze Maksymiliana	5				X	X	X				

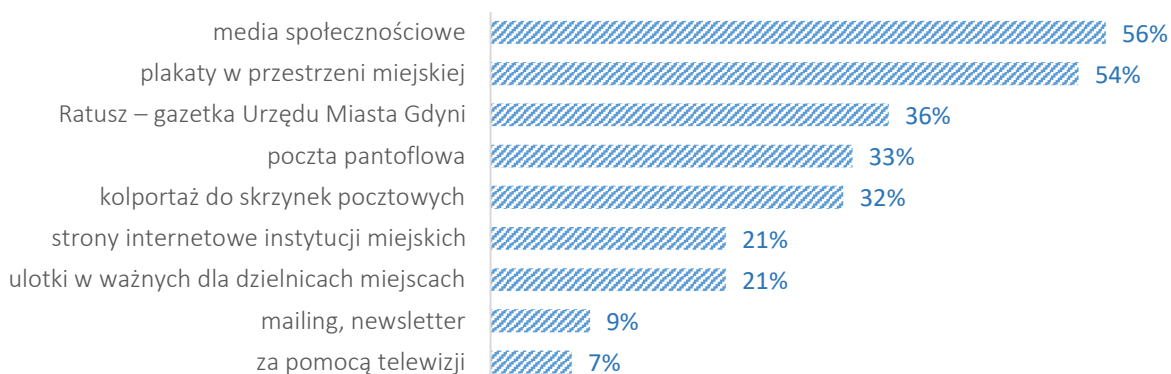
Tabela 2. Minusy poszczególnych dzielnic – zestawienie opinii jakościowych.

	Średnia ocen	Korki/ Trudny dojazd	Zły stan dróg	Brak infrastruktury pieszej/ rowerowej	Mało miejsc parkingowych	Uciążliwe sąsiedztwo / niskie poczucie bezpieczeństwa	Hałas	Niska estetyka zabudowy	Duża odległość (od instytucji/ przychodni/ sklepów/ oferty)	Dziki	Inne
Babie Doły	4			X							
Chwarzno-Wiczlino	4,5	X	X								
Chylonia	4,8				X	X	X				X
Cisowa	3,8						X	X	X		
Dąbrowa	4,4	X									
Działki Leśne	4						X				X
Grabówek	4,8			X				X			
Kamienna Góra	4					X					
Karwiny	4,3	X				X				X	
Leszczynki	4,4				X						
Mały Kack	3,5		X								X
Obłuże	4,8	X				X					X
Oksywie	4,1	X	X	X			X		X	X	
Pogórze	4,2	X							X		
Pustki Ciskowskie – Demptowo	4,8	X	X								X
Redłowo	4			X			X	X			
Śródmieście	4,5						X				
Wielki Kack	4,3			X				X			
Witomino	3,8								X		
Wzgórze Maksymiliana	5				X						X

Optymalne kanały komunikacji z mieszkańcami dzielnic

Dwa najbardziej optymalne – zdaniem mieszkańców – kanały komunikacji to media społecznościowe oraz plakaty rozmieszczane w przestrzeni miasta – na tablicach ogłoszeniowych, słupach miejskich itp. Poza tym spore odsetki respondentów korzystają z gazetki Urzędu Miasta Gdyni „Ratusz”, pozyskują wiadomości dotyczące dzielnicy pocztą pantoflową oraz korzystają z informacji wrzucanych bezpośrednio do skrzynek pocztowych.

Wykres 7. Atrakcyjność poszczególnych kanałów komunikacji z mieszkańcami dzielnic

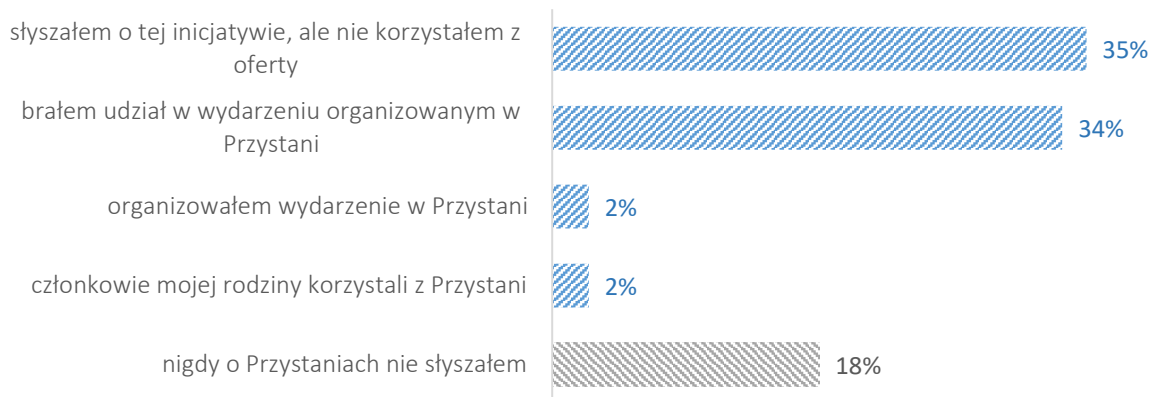
Źródło: badania ilościowe wśród mieszkańców i mieszkanek Gdyni (N=126).

Docieranie do mieszkańców dzielnic z informacją powinno się opierać na trzech głównych kanałach: mediach społecznościowych (informacje przekazywane za pomocą Facebooka, grup sąsiedzkich), informacji drukowanej, przekazywanej bezpośrednio w dzielnicy (plakaty w przestrzeni dzielnicy – w rozpoznawalnych dla dzielnicy punktach, w sklepach, na kłatkach; Ratusz – gazetka Urzędu Miasta; kolportaż ulotek/ gazetek bezpośrednio do skrzynek) oraz za pośrednictwem poczty pantoflowej (przekaz kierowany bezpośrednio do mieszkańców, grup lokalnych, lokalnych instytucji i organizacji, lokalnego biznesu). Preferencje te mogą się różnić w zależności od danych grup wiekowych (zwłaszcza młodzieży i seniorów). Ze względu na charakter prowadzonych działań, docieranie z informacją o działalności nie powinno być traktowane jako promocja ale jako narzędzie stałej współpracy z lokalną społecznością i docieranie z informacją, dające możliwość partycypowania.

7. Doświadczenia z Przystanią i Domem Sąsiedzkim

Zdecydowana większość (83%) uczestników badania deklaruwała, że wie, iż w Gdyni działa sieć Przystani – centrów sąsiedzkich. Niewiele mniejsza grupa (81%) wie, że w ramach Przystani działają Domy Sąsiedzkie. Średnio co trzecia osoba (34%) brała udział w wydarzeniu organizowanym w Przystani, pojedyncze osoby organizowały takie wydarzenie lub członkowie ich rodzin uczestniczyli w takich wydarzeniach.

Wykres 8. Znajomość oferty Przystani

Źródło: badania ilościowe wśród mieszkańców i mieszkank Gdyni (N=126).

Spośród osób, które wiedziały o istnieniu Domów Sąsiedzkich trzy czwarte (78%) znało ich ofertę (jest to 59% wszystkich uczestników badania). Częściej do znajomości oferty przyznawali się mężczyźni niż kobiety (65% wobec 55%) oraz osoby mieszkające wraz z dziećmi niż osoby z gospodarstw domowych bez dzieci (67% wobec 51%).

Z analizy danych wynika, że **sposób postrzegania przez badanych gdyńskich Przystani i Domów Sąsiedzkich różni się od sposobu, w jaki komunikują tę przestrzeń instytucje miejskie**. Chodzi przede wszystkim o fakt postrzegania Przystani jako lokalnych centrów usług miejskich oraz o kwestie tożsamości zarówno Przystani, jak i Domów Sąsiedzkich.

Z punktu widzenia uczestników konsultacji, na ten moment nie jest czytelna różnica pomiędzy działalnością instytucji i organizacji współtworzących Przystań a domami sąsiedzkimi. Badani mówili o integracji, ale wyłącznie na poziomie międzyludzkim, a nie usług i działań instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców i mieszkank w konkretnych przestrzeniach. Nieliczne komentarze podkreślały ich formalny/miejski charakter: budynek z różnymi instytucjami, dom kultury, instytucja organizująca warsztaty. **Nie zwracano uwagi na fakt, że Przystanie są miejscami łączącymi wiele funkcji** (we wszystkich wypowiedziach badanych osób – poza odpowiedzią *Dom Sąsiedzki* – pojawiły się zaledwie trzy wskazania dotyczące tego elementu: Punkt Obsługi Mieszkańca, biblioteka, psycholog). Żaden z badanych nie wspominał o klubach seniora (raz sformułowanie: *chęć chodzić do seniorów* – być może dotyczyło tego elementu), dzielnicowych ośrodków pomocy społecznej, placówkach wsparcia dziennego, współpracy z radami dzielnic, punktach konsultacyjnych dotyczących rewitalizacji, organizacjach pozarządowych itp. **Często natomiast – zwłaszcza podczas wymieniania podejmowanych aktywności – wskazywano na pełnione funkcje społeczne, kulturalne, zdrowotne, sportowo-rekreacyjne, edukacyjne. Podkreślano również, że jest to przestrzeń odpoczynku i spotkań, gdzie można przyjść, posiedzieć i porozmawiać przy kawie, herbacie.**

Tożsamość tych dwóch przestrzeni: Przystani i Domów Sąsiedzkich wydaje się największą trudnością. Dla zdecydowanej większości respondentów nazwy te są synonimami, są używane wymiennie i oznaczają jedną wspólną i dostępną dla tych samych osób przestrzeń. Wzajemne zależności miejsc nie są dla badanych oczywiste. Relacji dotyczyły pojedyncze komentarze, przy czym tylko raz (spontanicznie) padła informacja, że Domy Sąsiedzkie są częścią Przystani.

Oba miejsca opisywane były jednoznacznie **pozytywnie**: Domy Sąsiedzkie jako przyjazne, Przystanie jako bezpieczne, z ciekawą ofertą, z potencjałem. Przystanie ponadto miały jeszcze (na poziomie

skojarzeń) pozytywne konotacje morskie. Z opinii badanych wynika, że wizerunek Przystani jest bardziej wyraźny i precyzyjny niż Domów Sąsiedzkich. Przystanie są respondentom bliższe, więcej o nich wiedzą, rozumieją ich działanie. Z dużą sympatią wypowiadają się o animatorkach, które z zaangażowaniem budują to miejsce. To w kontekście Przystani pojawiły się sformułowania: jak własny dom; miejsce, do którego można przyjść, by zrobić sobie kawę, napić się wody; miło spędzić czas; wpaść w sposób niezobowiązujący, by móc posiedzieć, pogadać. Nie było takich określeń w odniesieniu do Domów Sąsiedzkich (tym jest to istotniejsze, że animatorzy odpowiadają za działalność domów sąsiedzkich i je współtworzą, a nie całych Przystani).

Marka Przystani i domów sąsiedzkich jest rozpoznawalna dla mieszkańców biorących udział w konsultacjach społecznych i budzi pozytywne skojarzenia. Również rozpoznawalna i entuzjastycznie przyjmowana jest działalność animatorów – nowej roli społecznej, uruchomionej przez gdyński samorząd w ramach działania miejskiej instytucji (Laboratorium Innowacji Społecznych). Większość uczestników konsultacji wie o tym, że działają Przystanie i Domy Sąsiedzkie.

Na ten moment tożsamość tych dwóch przestrzeni: Przystani i Domów Sąsiedzkich wydaje się jednak dla mieszkańców największą trudnością. Oba te pojęcia się zlewają. Należy wprowadzić większą czytelność w kierowanym do mieszkańców przekazie, na temat tego czym jest sieć Przystani, czym pojedyncze Przystanie a czym Domy Sąsiedzkie. W bardziej konkretny sposób należy również ukazywać działalność konkretnych, współtworzących Przystanie instytucji i organizacji, usługi, z których można skorzystać w dzielnicy oraz działania, w które można się włączyć i współkreować w ramach Domów Sąsiedzkich.

W opinii uczestników konsultacji, zarówno Przystanie, jak i Domy Sąsiedzkie to przede wszystkim **miejsca spotkań** z innymi ludźmi. Odbiorcy działań Przystani i Domów Sąsiedzkich stanowią homogeniczną grupę. Są to przede wszystkim mieszkańcy najbliższej okolicy, okoliczna/najbliższa społeczność oraz sąsiedzi. Wydaje się jednak, że badani nieco szerzej myślą o ofercie Przystani jako skierowanej do „ludzi, różnych grup ludzi”, nie tylko tej najbliższej, tj. sąsiedzkiej, osiedlowej przynależności terytorialnej.

Badani wskazywali kilka celów funkcjonowania Przystani i Domów Sąsiedzkich – były one zbieżne:

- integracja, scalanie, robienie czegoś wspólnie/razem,
- odpoczynek po pracy/szkole,
- dzielenie się wiedzą, doświadczeniem, umiejętnościami,
- realizacja zainteresowań i pasji.

Tabela 3. Tożsamość Przystani i Domów Sąsiedzkich – zestawienie opinii jakościowych.

	Przystań	Dom Sąsiedzki
Definicja?	miejsce (spotkań, inicjatyw, przyjaźni)	miejsce (połączenia, spotkań, kultury, inicjatyw, poznawania nowych ludzi)
	budynek z różnymi instytucjami	instytucja zajmująca się warsztatami dla mieszkańców
	wymysł miasta, żeby wyjść w kierunku mieszkańca, a nie tylko turystów	część Przystani
	dom kultury	przestrzeń do wykorzystania
Jakie?	Bezpieczne	przyjazne
	z potencjałem	
	Ciekawe	
	którego działania nie do końca rozumiem	
	które powinno być na każdym osiedlu	
	Fajne	
	do którego mogę przyjść „z buta” jak własny dom	
Dla kogo?	mieszkańcy najbliższej okolicy	mieszkańcy najbliższej okolicy
	mieszkańcy osiedla	najbliższa społeczność
	okoliczna społeczność	sąsiedzi
	Sąsiedzi	
	ludzie, grupy ludzi	
Po co?	By: można było coś robić poza pracą i szkołą	By: można było coś robić poza pracą i szkołą
	Odpocząć	spotkać się razem
	spotkać się, w tym poza pracą	dzieci się mogły pobawić
	Scalać	podzielić się wiedzą, doświadczeniem, umiejętnościami
	Integrować	uzyskać porady
	zrobić coś wspólnie	móc realizować pasje
	zrobić sobie kawę, napić się wody	
	podzielić się wiedzą, doświadczeniem, umiejętnościami	
	nauczyć się nowych rzeczy	
	odskocznia od codzienności	
	spędzać czas wolny	
	rozwijać zainteresowania, pasje, zamiłowania	
	spędzać czas aktywnie	
	spotkać nowych ludzi	
	spotkać znajomych	
	zorganizować się wokół inicjatyw czy wydarzeń	
	miło spędzić czas	
móc wpaść na chwilę w sposób niezobowiązujący		
móc pogadać		
móc posiedzieć		
Skojarzenia	Morskie	bezpłatne warsztaty
	bulwar morski	przysiółek dla bezdomnych, miejsce, gdzie otacza się ludzi opieką, typu Dom Dziecka, Dom Spokojnej Starości

Źródło: wywiady jakościowe z mieszkańcami i mieszkankami Gdyni, przeprowadzanych przez animatorów i animatorki Domów Sąsiedzkich w Przystaniach.

Przystań to Dom Sąsiedzki, nie kojarzę z nią Klubu Seniora. (Przystań Lipowa 15)

Dla mnie Przystań i Dom Sąsiedzki to to samo. W mojej świadomości nie funkcjonują jako oddzielne pojęcia. (Przystań Lipowa 15)

Nie wiedziałem, że tak to funkcjonuje, myślałem, że to zwykła biblioteka. (Przystań Opata Hackiego 33)

Gdyby nie wyjaśnienia animatora, to pewnie nie wiedziałabym, czym to jest i jaka jest różnica między domem sąsiedzkim a Przystanią. (Przystań Opata Hackiego 33)

Nie wiem, jaka jest różnica między Przystanią a Domem Sąsiedzkim. (Przystań Śmidowicza 49)

A to nie jest to samo co Przystań? Jak mówię mężowi, gdzie idę, to mówię że do Przystani, a nie że do Domu Sąsiedzkiego. (Przystań Śmidowicza 49)

[o Przystaniach] To miejsce, którego działania nie do końca rozumiem. (...) Brak przejrzystości – w samej konstrukcji przestrzeni i jej funkcjonowaniu. Nie rozumiem do końca tego miejsca, co tu mogę zrobić, dlaczego mam to robić, może czuję się wręcz onieśmielona. (Przystań Opata Hackiego 33)

Uczestnicy konsultacji **w podobnym stylu i podobnie często korzystają z oferty badanych Domów Sąsiedzkich i Przystani**. Wyróżnić można następujące aktywności:

- o tygodniowe (najczęściej 2 – 3 razy w tygodniu. Odwiedziny raz w tygodniu często odbywają się systematycznie, np. podczas wizyty u psychologa, w bibliotece),
- o miesięczne (dwa razy w miesiącu, raz na kilka tygodni),
- o inicjujące/rozpoznawcze (pierwszy – drugi raz),
- o niekonkretne/wrażeniowe (bardzo często, bardzo rzadko – rzadko, od czasu do czasu, przed pandemią częściej, nie znam jeszcze tego miejsca, jeszcze nie byłam),
- o okazjonalne/eventowe (akcje, wydarzenia, warsztaty, na które mogę przyjść z dzieckiem).

Ciekawe było zaobserwowanie dwóch typów zaangażowania uczestników: pierwsi – regularnie uczestniczący w zajęciach, mający swoje ulubione aktywności, drudzy – wpadający do Domów Sąsiedzkich i Przystani z ulicy, nie na zajęcia, ale w odwiedziny, na kawę, w wolnej chwili, jak do starych, dobrych znajomych.

2-3 razy w tygodniu. Przychodzę tu dla towarzystwa i zajęć, które się tu odbywają. Przychodzę, gdy nie mam co ze sobą zrobić. (Przystań Śmidowicza 49)

Bardzo często, angażują się w różne inicjatywy społeczne, warsztaty krawieckie, kreatywne dla dzieci, szycie legowisk dla schroniska w Gdyni, SWAP, tworzenie Otwartej szafy – zero waste. (Przystań Lipowa 15)

Bywam tak raz na tydzień. Odwiedzam dom sąsiedzki, wpadam na kawę. (Przystań Śmidowicza 49)

Zdarzyło mi się wejść okazjonalnie, może 2-3 razy, natomiast nigdy nie brałem udziału w zajęciach. (Przystań Opata Hackiego 33)

Gdy nudzę się w domu – przychodzę, uwielbiam tutaj przebywać, tu zawsze coś ciekawego się dzieje. (Przystań Lipowa 15)

Wpadam od czasu do czasu, przy okazji różnych spotkań czy większych wydarzeń, chętnie przychodzę na różne warsztaty, zwłaszcza na takie, na które mogę przyjść z córką. (Przystań Lipowa 15)

Do Domów Sąsiedzkich badani docierają najczęściej **pieszo** (18 osób), komunikacją miejską (13 osób), samochodem (9 osób) i rowerem (1 osoba). Niektórzy respondenci wybór środka transportu uzależniają od warunków atmosferycznych. Istnieje różnica w sposobach docierania do badanych miejsc: do Przystani Lipowa 15 i Przystani Opata Hackiego 33 częściej respondenci chodzą pieszo, do Przystani Śmidowicza 49 – komunikacją miejską i samochodem.

Badani korzystali z następujących aktywności:

- zajęć kreatywno-artystycznych, pracowni artystycznej,
- zajęć z języka polskiego, matematyki, hiszpańskiego,
- zajęć sportowych: pilatesu, tenisa stołowego, gimnastyki, jogi, tańca, szachów,
- zajęć ogrodniczych,
- warsztatów filmowych,
- warsztatów kulinarnych,
- warsztatów krawieckich, szydełkowania,
- wymianki ciuchów: SWAP, Otwarta Szafa,
- spacerów, np. zielonego,
- Strefy Malucha,
- sali sąsiedzkiej,
- porad psychologicznych,
- wypożyczalni gier planszowych (Przystań Lipowa 15),
- festynów, wydarzeń, spotkań, np. z DJ-em.

Uczestnicy konsultacji czekają na uruchomienie warsztatu majsterkowicza oraz zakup stołu do ping-ponga i bilarda.

Uczestnicy konsultacji zauważają również opcję **kreowania oferty przez uczestników zajęć**: mieszkańcy proponują, uczestniczą i prowadzą niektóre aktywności.

Warsztaty krawieckie, sala sąsiedzka, tenis stołowy, szydełkowanie, wspólne gotowanie, sala gimnastyczna. Korzystam, bo miejsce potrafi zająć dzieci i mnie, daje możliwość rozwijania umiejętności i pasji i lubię kawę z animatorką Anią. (Przystań Śmidowicza 49)

(...) wypożyczyłem grę w trakcie pandemii, byłem na spacerze dzielnicowym z Michałem Miegoniem. (Przystań Lipowa 15)

Korzystałam z miejsca do tańca i ruchu szeroko pojętego i nauki hiszpańskiego, raz też byłam na otwartym spotkaniu z DJ-em. (Przystań Opata Hackiego 33)

Domy Sąsiedzkie są chętnie odwiedzane. Mają zarówno swoich stałych użytkowników (osoby korzystające z regularnej oferty), jak i uczestników spontanicznych. Stanowią atrakcyjne miejsce do spędzania czasu wolnego.

Na ten moment działalność Domów Sąsiedzkich jest postrzegana głównie jako miejsce oferujące konkretną, bogatą ofertę i przestrzeń do swobodnego spędzania czasu wolnego, rozwijające potencjał indywidualnych uczestników (pojedynczych osób czy rodzin). Wartością jest rozpoznawalność miejsc, oferty a także coraz większe grono współtworzących je mieszkańców i mieszkank.

Respondenci wymieniając elementy, które im się **podobają** w Domu Sąsiedzkim, wskazali na:

- atmosferę miejsca, którą buduje: poczucie swobody, cisza, spokój, wzajemna życzliwość wśród uczestników i animatorów, otwartość
- zasoby miejsca: budynek (w tym zwłaszcza kuchnia i sala sąsiedzka), wystrój i wyposażenie sal (np. zabawki w Strefie Malucha), nowoczesność, schludność, estetykę wnętrza, przestronność,
- dobrą lokalizację (blisko przystanku), godziny otwarcia,
- zaangażowane/zaangażowanych i kompetentne/kompetentnych animatorki/animatorów,
- różnorodność i jakość zajęć,

- o fakt, że zajęcia są bezpłatne,
- o poczęstunki: kawa, herbata, woda,
- o możliwość bycia z ludźmi, wśród ludzi (jak nigdzie indziej podkreślano tu fakt obecności różnych ludzi, również takich, *których nigdzie indziej by się nie spotkało*).

Jestem pod wielkim wrażeniem kuchni. Przychodząc po raz pierwszy do Przystani nie wiedziałem, czego się spodziewać. Myślałem, że to będzie kawalek sali w jakiejś szkole podstawowej, także jestem pod wrażeniem. Jest tu bardzo ładnie. (Przystań Opata Hackiego 33)

Jest to sposób na samotność, jestem wśród ludzi. (Przystań Śmidowicza 49)

Że tyle się dzieje, zawsze jest coś ciekawego. W domu jest nudno – w Przystani nigdy. (Przystań Lipowa 15)

Podoba mi się, że animatorzy starają się rozpowszechniać, że można korzystać z przestrzeni, sprzętów, materiałów. Sam wiele człowiek by nie robił, nie byłoby go stać, człowiek nie jest przyzwyczajony do tego, że może coś dostać za darmo, tak po prostu. (Przystań Śmidowicza 49)

Respondenci wymieniając elementy, które im się **nie podobają** w Domu Sąsiedzkim, wskazali na:

- o nieefektywną promocję Przystani – samego miejsca i podejmowanych działań. Podkreślano zbyt małą liczbę komunikatów oraz wykorzystywanych kanałów komunikacyjnych. Zwracano uwagę, że ciężar skupia się przede wszystkim na mediach elektronicznych. Biorąc pod uwagę profile odbiorców, **konieczne jest podtrzymywanie tego kierunku, ale również wyjście poza przestrzeń internetu i social mediów, czyli dotarcie do osób, które nie korzystają lub odchodzą od korzystania** z np. Facebooka albo Instagrama (do rozważenia byłaby promocja w komunikacji miejskiej, ulotki w skrzynkach, w sklepach). **Jest niedostateczna liczba informacji o wydarzeniach – ciągle najlepiej działa poczta pantoflowa.** Zwrócić należy również uwagę, że w działaniach promocyjnych koniecznie powinien być podkreślany fakt, że są to aktywności darmowe, a Przystanie są obiektami otwartymi i dostępnymi. Ważna w przypadku Przystani jest rozbudowana promocja, do rozważenia – badanie potrzeb odbiorców,
- o dużą rotację zespołu koordynującego (Przystań Lipowa 15), zbyt mało pracowników,
- o nadmierną formalizację, zbyt dużą liczbę dokumentów/oświadczeń/podpisów przy korzystaniu z pomieszczeń (innych niż sala sąsiedzka),
- o konieczność dostosowania się do grafiku zajęć, niemożność spontanicznego korzystania np. z sali gimnastycznej,
- o za mało przestrzeni na zajęcia sportowe określonego typu: squash, tenis,
- o brak działalności Przystani w weekendy i od samego rana.

Za małą promocją, dowiaduję się drogą pantoflową o tym co się dzieje. Głównym źródłem informacji jest Ratusz i papierowy harmonogram, który biorę z Przystani. (Przystań Śmidowicza 49)

By docierało do mnie bardziej przez Facebooka (najwyraźniej obcięte są zasięgi). Może szersza promocja: plakaty i ulotki w sklepach, w piekarni. Żyjemy w czasach, w których każdy czegoś od nas chce w zamian, może warto podkreślić, że wszystko odbywa się za darmo i nic nie jest oczekiwane w zamian? (Przystań Lipowa 15)

Chciałabym na klatkach powywieszane wiadomości, na Żabce itp. informacje o różnych spotkaniach. Często się coś dzieje, a ja nie wiem, a tak zobaczę ją i sąsiedzi. (Przystań Opata Hackiego 33)

Ilość formalności i dokumentów do wypełniania, za mało pracowników na ilość potrzeb. (Przystań Opata Hackiego 33)

Czasem mam wrażenie, że to nie jest instytucja dostosowana do polskiego myślenia jeszcze – wszystko otwarte, dostępne, darmowe... chyba trzeba zacząć od tego, od „uczenia” tego ludzi, przyzwyczajania ich. (Przystań Opata Hackiego 33)

Jeszcze ciężko stwierdzić, czy coś mi się nie podoba. Może brak otwarcia w weekendy, bo czasem to jedyny moment wolny. (Przystań Opata Hackiego 33)

Zgodnie ze wskazaniem uczestników konsultacji, należy wdrożyć bardziej skuteczny sposób informowania o ofercie poszczególnych Domów Sąsiedzkich, poszczególnych Przystani i całej sieci. Niekoniecznie potrzebne są działania wysokobudżetowe, a raczej odpowiednia proporcja informacji przekazywanych za pośrednictwem sieci internetowej (strona internetowa, media społecznościowe), udostępnianych w przestrzeni osiedla (plakaty na klatkach schodowych, ulotki / gazetki kolportowane bezpośrednio do skrzynek pocztowych), przekazywanych bezpośrednio przez lokalnych partnerów, instytucje, organizacje, podmioty gospodarcze działające na terenie osiedli/ dzielnic. Działania te nie powinny być traktowane jako promocja, ale jako narzędzia regularnej pracy animatora, obecnego w przestrzeni osiedla.

Należy zbudować bardziej czytelny i (o ile to możliwe), mniej sformalizowany system korzystania z konkretnych pomieszczeń i zasobów Przystani.

W celu zwiększenia dostępności pomieszczeń Przystani (działalność weekendowa, poranna), przy jednoczesnym braku konieczności radykalnego zwiększania budżetu, niezbędne jest zbudowanie systemu nieodpłatnego i odpłatnego, użyczenia przestrzeni lokalnym liderom, grupom nieformalnym, organizacjom.

Uczestnicy konsultacji wskazali następujące **braki** w działaniach Domów Sąsiedzkich:

o **w ofercie:**

- zajęcia dla młodzieży (nastolatków, młodszych nastolatków): gry, karty, bilardy, tenis stołowy, squash, zajęcia muzyczne (nie tylko dla młodzieży),
- zajęcia sportowe: szersza oferta, stół do ping-ponga, bilard,
- wsparcie i zdrowie psychiczne: łatwy dostęp do konsultacji i terapii psychologicznych, grupy wsparcia, spotkania z psychologiem, zajęcia pokazujące, jak zadbać o zdrowie psychiczne młodzieży i dorosłych mieszkańców,
- zajęcia z zakresu urody: spotkania ze stylistką, makijażystką,
- zajęcia integracyjne: spotkania towarzyskie dla dorosłych i starszych osób, spacer, wspólne oglądanie filmów (spotkania tematyczne: dzień komedii francuskiej, stare kino itp.), spotkania i inicjatywy sąsiedzkie bezpośrednio wychodzące od sąsiadów,
- zajęcia tematyczne: podstawy szycia, kaligrafia, fotografia, gotowanie, warsztat majsterkowicza,
- spotkania z ciekawymi ludźmi (np. z Przemysławem Staroniem), rozmowy o kulturze, sztuce, etyce, filozofii,
- kursy dla animatorów,
- regulamin i zasady korzystania z sal na zasadach komercyjnych.

o **kadrowe:** trener na stałe do siłowni/sali do aerobiku,

o **przestrzenne/architektoniczne:**

- parking,
- pomieszczenia do realizacji projektów,
- ogródek na chillout,
- rozbudowana kuchnia,

- dostęp do sali gimnastycznej, tak żeby dzieci mogły swobodnie z niej korzystać bez opieki dorosłych lub z opieką jednego dorosłego, bez konieczności podpisywania odrębnego porozumienia, barierek przy ulicy, by dzieci, których dużo przychodzi do Przystani, nie wbiegły na jezdnię (Przystań Śmidowicza 49),
- **sprzętowe:** flipchart, rzutnik, komputer do dyspozycji.

Raz były jakieś ćwiczenia dla seniorów, ale o pierwszym spotkaniu nie wiedziałam, na drugie nie mogłam przyjść, a tylko na trzecie. I potem koniec, nie było tego więcej. Tu musi być jakiś trener na stałe, co mówi jak ćwiczyć, prowadzi ćwiczenia. (Przystań Śmidowicza 49)

Nie miałem okazji korzystać w takim wymiarze, by odnieść się krytycznie. Ale może nie korzystam, bo nie ma interesującej mnie oferty? Chętnie bym skorzystał z tego warsztatu majsterkowicza, jak będzie możliwość. Na pewno byłbym zainteresowany też możliwością gry na różnych instrumentach. (Przystań Opata Hackiego 33)

Czasem mam wrażenie, że zachodzi pewna hermetyczność. Ta przestrzeń, to miejsce może też powinno uczyć spędzania czasu wolnego, co można robić, dawać jakieś podpowiedzi. Czasem jak słyszę, że mogę zrobić tutaj wszystko, to głupieję. Może jakieś kursy dla animatorów, jak rozmawiać z ludźmi, zachęcać, podpowiadać? (Przystań Opata Hackiego 33)

(...) więcej zajęć młodzieżowych, kierowanych szczególnie do nich, żeby nie szlajali się po okolicy, a przyszedli tam. Często nie mają co ze sobą zrobić. Jakaś oferta dla mojego syna, 17-latka. (Przystań Opata Hackiego 33)

Zgodnie z potrzebami uczestników konsultacji, niezbędne jest balansowanie oferty nastawionej na aktywizację i rozwój zainteresowań, z ofertą sportową i z zakresu wsparcia.

Kluczowe jest docieranie w większym stopniu do konkretnych społeczności kategoryalnych – wspólnych np. ze względu na wiek, narodowość, rodzaj potrzeb (szczególnie młodzieży) i rozwijanie oferty odpowiadającej na ich potrzeby.

Należy przeanalizować możliwości w jak największym stopniu udostępniania przestrzeni mieszkańcom, przy jednoczesnej analizie niezbędnej w tym zakresie odpowiedzialności i rozwiązań formalno-prawnych.

Należy poszukiwać innowacyjnych rozwiązań, nowych projektów, które pozwolą usługi społeczne i działalność miejsc rozwijać w kierunku udostępniania mieszkańcom zasobów (np. komputery, flipczarty, narzędzia, sprzęt sportowy) i przestrzeni (sale warsztatowe, gimnastyczne).

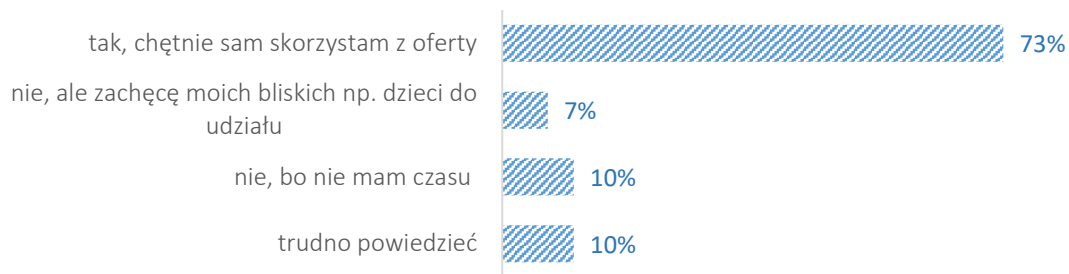
W celu regularnego poznawania potrzeb mieszkańców i dostosowywaniu oferty do potrzeb lokalnych wspólnot, należy rozwijać model systematycznego badania potrzeb mieszkańców poszczególnych dzielnic oraz poszczególnych Przystani i Domów Sąsiedzkich. System zarządzania miejscami, które dostrajają się kierunkiem działania do potrzeb i oczekiwań do mieszkańców, wymaga również wypracowywania narzędzi i form wspierających kadrę Domów Sąsiedzkich w ich (samo)rozwoju i rozwoju metody.

8. Deklarowana chęć uczestnictwa w działaniach Domu Sąsiedzkiego

Uczestnicy konsultacji wykazali duży poziom zainteresowania ofertą Domów Sąsiedzkich – 73% chciałoby z niej skorzystać, a dalsze 7% planowało zachęcenie swoich bliskich do udziału w wydarzeniach Domu Sąsiedzkiego. Średnio jedynie co dziesiąta osoba nie była taką ofertą zainteresowana ze względu na brak czasu i podobna grupa nie miała zdania w tej sprawie (odpowieź

„trudno powiedzieć”). Z oferty Domów Sąsiedzkich częściej chciały skorzystać kobiety niż mężczyźni (63% wobec 55%).

Wykres 9. Zainteresowanie ofertą Domów Sąsiedzkich

Źródło: badania ilościowe wśród mieszkańców i mieszkank Gdyni (N=126).

Osoby zainteresowane ofertą Domów Sąsiedzkich przede wszystkim chciałyby:

- o korzystać z zajęć zorganizowanych – edukacyjnych, sportowych, rekreacyjnych, rozrywkowych, kulturalnych lub integracyjnych (66% wskazań wśród wszystkich uczestników badania). Nieco częściej tę opcję wskazywały osoby mieszkające z dziećmi niż bez nich.

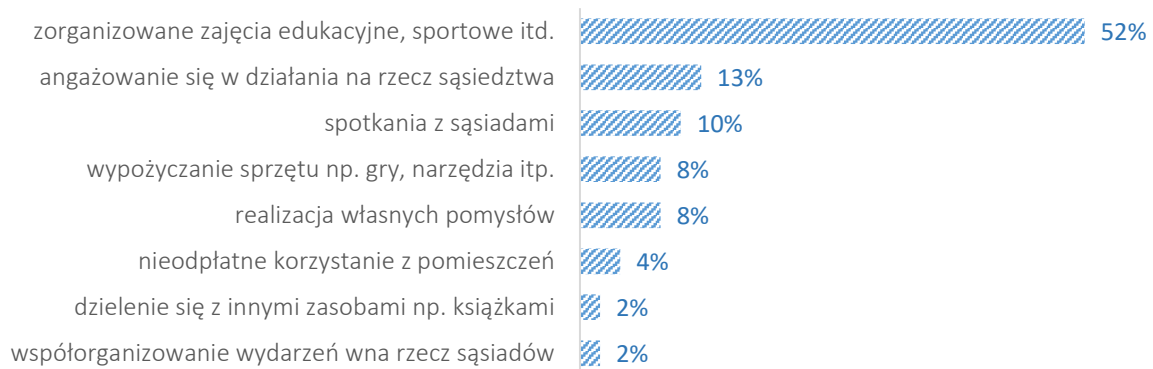
O połowę mniejsze grupy chciałyby:

- o wypożyczać różnego sprzętu np. gry, narzędzia, maszyny do szycia, rower cargo – 32% wskazań. Tę opcję zdecydowanie częściej wskazywały kobiety niż mężczyźni (35% wobec 25%).
- o dzielić się innymi swoimi zasobami np. książkami, ubraniami, wiedzą, doświadczeniem – 30% wskazań. Tę opcję nieco częściej wybierali mężczyźni niż kobiety (33% wobec 27%).
- o nieodpłatnie korzystać z pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznej do realizacji swoich zainteresowań – 28% wskazań. Poziom zainteresowania taką ofertą systematycznie malał wraz ze wzrostem wieku respondentów – z poziomu około 37% wśród osób poniżej 35 lat do poziomu 21% w grupie osób powyżej 74 lat. Oferta ta była też znacznie bardziej atrakcyjna dla osób mieszkających z dziećmi niż mieszkających bez nich (33% wobec 24%).
- o korzystać z bezpłatnych porad np. psychologicznych, prawnych lub z oferty wsparcia i informacji – 28% wskazań. Z tego typu oferty znacznie częściej chciałyby skorzystać kobiety niż mężczyźni (31% wobec 23%). Poziom zainteresowania nią wzrasta też systematycznie wraz z wiekiem (z kilkunastu procent w grupie 18-24 lata do 46% w grupie 55-74 lata). Oferta ta jest bardziej atrakcyjna dla osób mieszkających bez dzieci, niż mieszkających z nimi (32% wobec 23%).
- o spotykać się z sąsiadami, aby porozmawiać przy kawie lub herbacie – 26% wskazań. Tę opcję częściej wybierały kobiety niż mężczyźni (29% wobec 23%), poziom zainteresowania wzrastał też wraz z wiekiem (z 26% w grupie 25-34 lata do 38% w grupie 55-74 lata).

Stosunkowo niewiele osób deklarowało zainteresowanie realizacją własnych pomysłów (14% wskazań), angażowaniem się w działania na rzecz sąsiedztwa i dzielnicy (14% wskazań) oraz włączaniem się w organizację wydarzeń w Domu Sąsiedzkim na rzecz sąsiadów (10% wskazań).

Na pytanie o priorytety w ofercie Domu Sąsiedzkiego padła jednogłośnie niemal odpowiedź, że jest to oferta różnych zajęć zorganizowanych m.in. edukacyjnych, sportowych, rekreacyjnych, rozrywkowych, kulturalnych i integracyjnych. Jako najważniejszą wskazało ją 52% osób, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie (co stanowi 20% wszystkich uczestników badania).

Wykres 10. Priorytety w ofercie Domów Sąsiedzkich

Źródło: badania ilościowe wśród mieszkańców i mieszkanek Gdyni (N=126).

Badani, zapytani o aktywności w Domach Sąsiedzkich, w których oni sami, ich rodziny i znajomi chcieliby uczestniczyć, zdecydowanie za najciekawszą opcję uznali **zajęcia zorganizowane**. Typy zajęć różniły się nieco na poziomie każdej Przystani (ich szczegółową rozpiskę pokazuje Tabela 2). W każdej Przystani znaleźli się jednak chętni na uczestnictwo w zajęciach sportowych, kreatywno-artystycznych oraz kulinarnych. Nieco mniejszym zainteresowaniem cieszyły się: organizacja wydarzeń oraz spędzanie czasu w przestrzeniach Przystani, choć znaleźli się również amatorzy kawy i rozmów ze znajomymi. Kilka osób skorzystałoby z oferty Biblioteki Chylonia, Miejskiego Klubu Seniora Północ oraz Punktu Obsługi Karty Mieszkańca. Pozostałe wskazania były jednostkowe lub nie było ich wcale.

Badani preferują korzystanie z oferty Domów Sąsiedzkich **późnym popołudniem** (15.00 – 18.00) oraz **wieczorem** (18.00 – 20.00). Jest jednak duża grupa osób opowiadająca się również za godzinami rannymi (9.00 – 12.00) oraz wczesnym popołudniem (12.00 – 15.00). Domy Sąsiedzkie w Przystani Lipowa 15 i Śmidowicza 49 mają podobnie zrównoważony układ głosów: badani deklarują uczęszczanie na zajęcia przez cały dzień z delikatnym wskazaniem na godziny popołudniowe i wieczorne. Badani reprezentujący Dom Sąsiedzki w Przystani Opata Hackiego 33 niemal w całości opowiedzieli się wyłącznie za godzinami od 15.00 do 20.00. Podkreślali, że byłiby zainteresowani Przystanią otwartą w weekendy, a także w godzinach bardzo wczesnych (06.00 – 08.00).

Na ten moment Dom Sąsiedzki jest postrzegany głównie jako miejsce oferujące konkretną, bogatą ofertę i przestrzeń do swobodnego spędzania czasu wolnego, rozwijające potencjały indywidualnych uczestników (pojedynczych osób czy rodzin).

Przy obecnej formule działania i poziomie świadomości uczestników, dopiero rozwija się nurt prowadzenia zajęć przez samych użytkowników, samodzielnego korzystania z pomieszczeń i zasobów Przystani. Na ten moment nie wybrzmiewa również aktywność Domu Sąsiedzkiego w zakresie budowania i wzmacniania relacji sąsiedzkich czy działań podejmowanych w przestrzeniach dzielnic (Dom Sąsiedzki jest kojarzony z konkretnym miejscem w Przystani, a nie jako narzędzie do rozwoju dzielnic czy sąsiedztw, potencjału całych społeczności). Należy zaplanować i wdrożyć długofalowy proces, przejścia, etap po etapie, drogi Domów Sąsiedzkich z miejsca aktywności animowanych z i na rzecz mieszkańców, do miejsc tworzonych przez mieszkańców z i na rzecz lokalnych społeczności. Stopniowo rozwijać należy wymiar współdzielenia przestrzeni i zasobów.

Tabela 4. Chęć uczestnictwa w spotkaniach/aktywnościach w Domach Sąsiedzkich.

	Przystań Lipowa 15	Przystań Opata Hackiego 33	Przystań Śmidowicza 49
Spędzić czas w przestrzeniach Przystani (np. napić się kawy, poczytać gazetę, porozmawiać z kimś)	Spędzić czas w ciszy i spokoju, napić się kawy, porozmawiać ze znajomymi sąsiadami.	Napić się kawy, porozmawiać z kimś	V
Uczestniczyć w zorganizowanych zajęciach - proszę podać jakich?	Gry planszowe (rozgrywki, turnieje, granie codzienne, wypożyczalnia) Sport (ping-pong, szachy, gimnastyka) Oglądanie filmów, meczów (wspólne) Wymiana ubrań Spotkania tematyczne: dotyczące niezbyt odległej przeszłości, np. lat 70-80, folkloru, kultury Konwersacje po angielsku, zajęcia z języka kaszubskiego Dyskusje o książkach, żywa biblioteka, „Przystań na kawkę” Nauka rysunku ołówkiem Fotografia Podstawy szycia Gotowanie Kaligrafia Spotkania ze stylistką/makijażystką Warsztaty artystyczne, międzypokoleniowe, dla rodziców ze starszymi dziećmi	Zajęcia sensoryczne, logopedyczne, psychologiczne, taneczno-ruchowe (dla dzieci ze szczególnymi potrzebami np. autyzmem) Język angielski Zajęcia kreatywno-artystyczne Język polski Gotowanie Sztuka Spacery Majsterkowanie Porady psychologa Porady prawne Sport: joga, ogólnie Nauka gry na gitarze Improwizacje teatralne Dyskusje dla każdego z zakresu filozofii i duchowości Zapewnienie opieki nad dziećmi podczas zajęć dla dorosłych	Warsztaty kulinarne Sport: siłownia, fitness, joga, pilates, zumba, koszykówka, zdrowy kręgosłup, aerobik, taniec, nordic walking, ćwiczenia dla seniorów Wycieczki Gry, karty Wspólne oglądanie filmów Śpiew Krawieckie: szycie, szydełkowanie Artystyczne Stolarskie Sąsiedzkie grillowanie i piknikowanie Majsterkowanie (dla dzieci) Modelarstwo (dla dzieci)
organizować wydarzenie, jakie?	Aerobik	Patchwork Origami Sąsiedzkie planszówki Wspólne gotowanie	Warsztaty kaletnicze Nauka pisania na maszynie metodą bezwzrokową Korepetycje (biologia, historia) Zajęcia sportowe, np. koszykówka Sąsiedzkie grillowanie i piknikowanie
Inne	Wypożyczalnia gier planszowych, aromaterapia, robienie świec sojowych	Zajęcia taneczno-teatralne Wolontariat (w ograniczonym zakresie)	–
korzystać z oferty Centrum Aktywnego Seniora	Ćwiczenia na zdrowy kręgosłup	–	–
korzystać z oferty Biblioteki Chylonia	–	V	–

	Przystań Lipowa 15	Przystań Opata Hackiego 33	Przystań Śmidowicza 49
korzystać z oferty Miejskiego Klubu Seniora Północ	–	–	✓
korzystać ze wsparcia Dzielnicowego Ośrodka Pomocy Społecznej	–	–	–
korzystać z oferty SPOT Światłowcy Placówki Wsparcia Rodziny i Dziecka	–	–	✓
korzystać z Punktu Informacyjnego/konsultacyjnego Gdynia OdNowa	–	–	–
korzystać z Punktu Obsługi Karty Mieszkańca	–	–	✓
korzystać z oferty Poradni Rozwoju i Mediacji	–	–	✓
korzystać z oferty Centrum Zdrowia i Terapii Gdynia	–	–	✓

Źródło: wywiady jakościowe z mieszkańcami i mieszkankami Gdyni, przeprowadzanych przez animatorów i animatorki Domów Sąsiedzkich w Przystaniach.

9. Zwyczaje korzystania z internetu, oferta zdalna Domu Sąsiedzkiego

W zdecydowanej większości **badani używają na co dzień komputerów** do pracy, nauki i rozrywki (oglądanie filmów, seriali, programów artystycznych, muzycznych, granie, np. *Heroes of Might and Magic IV*). Ponadto komputery są wykorzystywane do:

- o zakupów przez internet,
- o komunikacji z ludźmi,
- o sprawdzania poczty elektronicznej,
- o szukania informacji, np. rozkładów PKP,
- o druku etykiet z OLX,
- o obsługi dziennika elektronicznego,
- o do mediów społecznościowych.

Bardzo istotny wydaje się być fakt, że coraz częściej komputer jest zastępowany przez **smartfona**. Badani wskazywali, że na telefonach przeglądają maile, korzystają z mediów społecznościowych i komunikatorów, korzystają z licznych aplikacji, np. Pinterest, dokonują płatności, robią zakupy i in. Zdecydowana większość badanych (poza czterema osobami) **korzysta z mediów społecznościowych**. Najczęściej jest to Facebook, rzadziej Instagram i YouTube.

Badani byli **podzieleni w kwestii otwarcia/zamknięcia grup na Facebooku** dedykowanych każdemu Domowi Sąsiedzkiemu (argumenty zebrano w Tabeli 3). Zwolennicy grup otwartych podkreślali szansę na – bardzo potrzebną – szerszą informację i promocję Przystani i Domów Sąsiedzkich. Zwolennicy grup zamkniętych zwracali uwagę na celowany (terytorialnie) dobór respondentów, możliwość szczerych rozmów, nieograniczanie się tematycznie.

Tabela 5. Grupy na Facebooku – otwarte czy zamknięte?

Otwarta		Zamknięta	
Plusy	minusy	plusy	Minusy
Łatwiejszy i szerszy dostęp mieszkańców do informacji o działaniach Przystani i Domów Sąsiedzkich	Możliwość reklam, konieczność weryfikacji	Większa szczerść panuje w mniejszym gronie. Można udzielać rad, wydawać opinie po sąsiedzku.	Nie można udostępnić postów
Opór przed dodawaniem się do grup zamkniętych, ludzie nie lubią o to prosić, niepotrzebne formalizowanie		Możliwość dotarcia do mieszkańców dzielnic północnych	Zamknięte grupy zniechęcają ludzi, mogą pomyśleć, że są tylko dla konkretnych grup społecznych
Brak tajnych, poufnych, wrażliwych treści		Możliwość weryfikacji, aby nie było za dużo chętnych	
Łatwiejsze i szybsze przekazywanie informacji		Sprawy, które dotyczą grupy osób z najbliższej okolicy	

Źródło: wywiady jakościowe z mieszkańcami i mieszkankami Gdyni, przeprowadzanych przez animatorów i animatorki Domów Sąsiedzkich w Przystaniach.

Rewizji wymaga dotychczasowy sposób docierania do mieszkańców z informacją o działalności Domów Sąsiedzkich w ramach mediów społecznościowych (zawartość profilu całej sieci Przystani, komunikowanie oferty danych Przystani i domów sąsiedzkich, otwartość grup).

FB otwarte – ktoś może stwierdzić, że nie chce dołączyć, bo obawia się odrzucenia prośby o dołączenie. Więcej ludzie dowie się o działaniach, gdy grupa będzie otwarta. (Przystań Śmidowicza 49)

Uważam, że grupa na FB powinna być otwarta, by udało się kogoś zainteresować, gdy trafi tam choćby przypadkiem. (Przystań Śmidowicza 49)

Powinna powstać grupa zewnętrzna i grupa przyjaciele przystani. Czyli dwie grupy o różnym poziomie dostępu. To mogłoby być rozwiązanie problemu. (Przystań Śmidowicza 49)

Nie wiem... trudno powiedzieć, bo widzę zalety i wady obu rozwiązań, ale chyba jestem za grupą zamkniętą. (Przystań Lipowa 15)

Uczestnicy konsultacji korzystają najczęściej z następujących **komunikatorów internetowych**: Teams, ZOOM, Skype (rzadko wykorzystywany), Messenger, WhatsApp, Google Meets (rzadko wykorzystywany). Jest im to niezbędne do pracy i nauki, a także do komunikowania się ze światem (zwłaszcza na smartfonach). Najbardziej korzystanie z komunikatorów deklarowały osoby z Przystani Opata Hackiego 33. Najczęściej i najpowszechniej natomiast używają ich reprezentanci Przystani Lipowa 15. Badani stosunkowo często (zwłaszcza z Przystani Lipowa 15) deklarowali **oglądanie wykładów/webinarów/wystąpień na YouTube, filmów w Internecie**. Tematyka tych materiałów była dość zróżnicowana, związana przede wszystkim z zainteresowaniami respondentów. Poza ogólnymi stwierdzeniami: *filmy, seriale, dyskusje, aktualności*, pojawiły się również tematy bardzo konkretne:

- materiały doształcające z języka polskiego,
- materiały sportowe,
- pasje innych ludzi,
- gry planszowe,
- kwestie żywieniowe, zdrowe odżywianie,
- blogi kulinarne, kulinaria, przepisy,
- filmiki instruktażowe,
- filmy i bajki dla dzieci,
- youtuberzy,
- TEDx,
- Storytel (podcasty),
- vlogi podróżnicze,
- spotkania z dziennikarzami,
- spotkania międzykulturowe.

Zdecydowana większość uczestników konsultacji **nie korzystałaby z oferty zdalnej Domów Sąsiedzkich**. Główną przyczyną był fakt, że – po doświadczeniach pandemicznych – są spragnieni realnego kontaktu z ludźmi (jest to najważniejszy powód ich uczestnictwa w zajęciach off-line). Ponadto wskazywali na: brak komputera, internetu, TEAMS/ZOOM (kłopoty techniczne z programami), kłopoty zdrowotne (oczy), niechęć do uczestnictwa w grupie, gdy nie ma się z nią bliskiej relacji oraz brak warunków mieszkaniowych (przeszkadzające dzieci itp.). Nieliczna grupa skorzystałaby z oferty zdalnej Domów Sąsiedzkich w czasie pandemii, niepogody lub warunkowo – gdy byłoby coś wyjątkowo ważnego/interesującego, np. psychologiczna grupa wsparcia.

Lepiej jeśli będą odbywać się na żywo. Ale w razie niepogody myślę, że jest to jakaś opcja. W zeszłym roku próbowałam uczestniczyć w zajęciach, ale miałam problem z programem (najprawdopodobniej był to Teams) i ostatecznie przez problemy techniczne nie mogłam skorzystać z zajęć. (Przystań Opata Hackiego 33)

Nie mogę spędzać za dużo czasu przed ekranem. (Przystań Śmidowicza 49)

Mam dość webinarów, nauki zdalnej, potrzebuję realnych kontaktów. (Przystań Śmidowicza 49)

(...) zainteresowało mnie to miejsce, ze względu na jego przestrzenie i możliwości – bezpośrednio, nie przed komputerem. (Przystań Opata Hackiego 33)

Pytanie o chęć korzystania z oferty Domów Sąsiedzkich zdalnie, przez Internet ujawniło duże zróżnicowanie grupy. Największa część (44%) nie była tym zainteresowana, jednak niewiele mniejszy odsetek (34%) z takiej oferty chciał korzystać. Średnio co piąta osoba (22%) nie miała zdania na ten temat.

Do rozważenia jest zakres i formuła działalności Domów Sąsiedzkich, w przypadku ponowienia obostrzeń pandemicznych, która pozwoliłaby zachować kontakt z lokalnymi społecznościami, a jednocześnie sprostać restrykcjom. Do rozważania jest zakres oferty realizowanej fizycznie poza Domem Sąsiedzkim, w przestrzeni dzielnicy.

10. Postawy społeczne

Idea wolontariatu u wszystkich uczestników konsultacji budziła **podziw i szacunek**. To z jednej strony słowa: *piękna, cudowna idea, szlachetne działania, szanuję, cenię*. Z drugiej strony: *nie dla mnie, wymaga poświęcenia, mam różne doświadczenia, pod warunkiem, że mnie coś interesuje, wysysk*. Część badanych osób miała za sobą doświadczenia wolontariackie (niekiedy negatywne), część doświadcza ich teraz, m.in. podczas zajęć w Domach Sąsiedzkich czy wolontariatu sportowego. Duszę społecznika zdiagnozowało u siebie zaledwie kilka osób. Zdecydowanie **bliższa jest badanym idea pomocy i pomagania**, w której mieszczą się wszystkie niesformalizowane odruchy serca w stosunku do drugiej istoty (nie tylko człowieka). Motywem przewodnim wypowiedzi respondentów były trzy hasła: *pomaganie jest ważne, warto pomagać, pomaganie zmienia świat*. Pomoc, o której wspominali badani, dotyczyła następujących aspektów:

- pomocy rodzinie i znajomym, osobom z najbliższego otoczenia,
- pomocy potrzebującym (np. mieszkającej w złych warunkach kobiecie w ciąży),
- pomocy na drodze,
- przewożenia rzeczy (użyczania własnego samochodu),
- dbania o zwierzęta, działaniach dla schroniska dla zwierząt,
- udziałów w akcjach charytatywnych,
- uczestnictwa w zbiórkach pieniężnych,
- wrażliwości na sąsiadów (np. pomocy w zakupach, wspólne wyjście na spacer),
- sprzątania lasu.

Pomoc powinna być wzajemna, przemyślana i umiejętnie realizowana. Rzadko kiedy nie zostaje nagrodzona: radością, satysfakcją, poczuciem spełnienia. Jest też na ogół nadzieja na nagrodę: dobro wraca.

Tak, mam to chyba wpisane w DNA. Uwielbiam zarażać innych optymizmem i dobrą energią. (Przystań Lipowa 15)

Działałam w harcerstwie, pomaganie jest mi bliskie. (Przystań Śmidowicza 49)

Jest to bardzo fajne i potrzebne, ale już mi się nie chce. (Przystań Lipowa 15)

Wspieranie siebie i innych jest ważne, nie robiłam nigdy tego w ramach jakiejś organizacji czy fundacji. Pomagam jako ja. (Przystań Śmidowicza 49)

Jestem otwarta, żeby coś zrobić bez wynagrodzenia, ale w polskim myśleniu nie jest to utarte, nie jest popularne. (Przystań Lipowa 15)

Tak, działałam już w szkole średniej. Uważam, że wolontariat to generalnie wyzysk. (Przystań Śmidowicza 49)

Szanuję, ale to nie dla mnie. Nie mam duszy społecznika. Staram się być niezależny. (Przystań Opata Hackiego 33)

Nie lubię jednak, gdy wolontariatem łata się dziury kadrowe. (Przystań Opata Hackiego 33)

Nie wykluczam, idea jest super, ale właśnie mam różne doświadczenia...Często jest on kiepsko zorganizowany i brak jest konkretnych, odpowiedzialnych zadań. (Przystań Opata Hackiego 33)

Z wypowiedzi badanych wynika, że **nie są oni skory do dzielenia się swoimi doświadczeniami** w szerokim gronie odbiorców. Dzielenie się doświadczeniem zasadniczo odbywa się w dwóch podstawowych sytuacjach: w gronie dobrze sobie znanych, znajomych osób, gdzie jest zaufanie i wzajemna relacjach oraz w pracy (dzielenie się doświadczeniem zawodowym, wsparcie młodszych pracowników). Dodatkowo badanych blokuje: brak śmiałości, brak czasu, dążenie do perfekcjonizmu, obawa przed kompromitacją, zbyt duża emocjonalność, kompleks kompetencji, odczuwanie presji. Uczestnicy konsultacji, którzy jednak podzieliliby się swoim doświadczeniem, wskazywali **następujące obszary:**

- sport,
- dbanie o kondycję fizyczną,
- gry planszowe,
- hand-made,
- podróże,
- ogrodnictwo,
- przygotowanie domu na trudne czasy: robienie zapasów żywności, budowanie poduszki finansowej itp.,
- podstawy krawiectwa,
- ekologia, zero waste,
- kulinaria, przepisy,
- kaletnictwo.

Na szczególną uwagę zasługują dwa wskazania – osób, które mogłyby się podzielić swoim własnym doświadczeniem choroby i niepełnosprawności.

O byciu mentorem wspomniano zaledwie kilka razy, za każdym razem w wyżej wspomnianym już kontekście relacji zawodowych oraz przyjacielskich/rodzinnych.

Lubię się dzielić się doświadczeniem. Chętnie wspieram w rozwoju młodszych pracowników, którzy rozpoczynają swoją drogę zawodową. Można powiedzieć, że jestem dla nich mentorem. (Przystań Śmidowicza 49)

Dzielę się swoją pasją sportową, dbania o kondycję i zdrową dietę. (Przystań Lipowa 15)

Lubię dzielić się doświadczeniem. Mogę podzielić się doświadczeniem osoby niepełnosprawnej. Jak pomóc, kiedy pomóc, żeby nie być nachalnym. Nie wszyscy wiedzą, jak się zachować. (Przystań Śmidowicza 49)

Jeśli mamy zbudowaną relację i czuję, że jest ona równa, to lubię – jak nie jestem tylko dawcą. (Przystań Opata Hackiego 33)

Pomysły badanych dotyczące poprawiania świata wokół siebie są zdecydowanie **proekologiczne i proaktywne**. Zmierzają w stronę poprawy jakości życia w bliskim – dzielnicowym/miejskim – wymiarze. Nie zapominają o relacjach międzyludzkich jako najwyższych wartościach (zwracali na to uwagę zwłaszcza respondenci z Przystani Opata Hackiego 33).

Badani wskazali konieczność poprawy swojego otoczenia w następujących zakresach:

- dbania o naturę, ekologię:
 - niepalenie śmieciami w piecach,
 - więcej pojemników na śmieci,
 - akcje typu *Sprzątanie świata*,
 - domki dla owadów przy łąkach kwietnych,
 - redukcja hałasu,
 - dbanie o już istniejącą zieleń, w tym miejską (lasy, Skwer Kościuszki, Park Rady Europy, Kamienna Góra, mini-park przy Armii Krajowej)
 - pojemniki na plastikowe nakrętki;
- dbania o najbliższą okolicę w kwestii:
 - rekreacji: więcej miejsc do wypoczynku, wybieg dla psów,
 - bezpieczeństwa: na ulicach, na klatkach schodowych (montaż gaśnic), rozwiązania kwestii dzikiej zwierzyny wokół osiedli,
 - budowy dróg: z Oksywiu Górnego na Dolne (bezpieczne przejście lasem),
 - ulic: lepsze oznakowanie, lepsza jakość,
 - parkingów: poszerzanie, lepsza organizacja,
 - zagospodarowania przestrzeni: okolice Kaczej (ścieżki spacerowe),
 - handlu: flomarki w dzielnicy raz na miesiąc,
 - infrastruktury: więcej miejsc takich jak Przystań,
 - komunikacji: korki, rozwiązanie problemów z transportem w duchu zrównoważonego transportu, praca nad zmianą nawyków wśród mieszkańców,
 - rozszerzenie darmowej oferty dostępu do sportu, siłownie na powietrzu, szachy na powietrzu;
- dbania o wzajemne relacje międzyludzkie:
 - życzliwość,
 - wzajemna pomoc,
 - dostrzeganie potrzeb,
 - wrażliwość,
 - zrozumienie,
 - szacunek,
 - pokora,
 - edukacja dorosłych: zadłużenia, alternatywne formy dodatkowego zarobku,
 - dotarcie do młodzieży, większe zrozumienie, informacja o subkulturach.

Poprawiłabym wrażliwość ludzką, żeby dostrzegać najmniejsze potrzeby u Sąsiadów. Nie szłabym na ilość, ale na jakość w działaniach. (Przystań Śmidowicza 49)

Przeszkadza mi polityka miasta – niesłuchanie opinii mieszkańców np. w sprawie miejsc parkingowych, traktowanie kierowców jako obywateli drugiej kategorii. (Przystań Lipowa 15)

Więcej spokoju w dzielnicy, by ludzie się nie bali chodzić po ulicach. Mniej nagonki policyjnej na młodych ludzi. (Przystań Opata Hackiego 33)

Mam marzenie, by takich miejsc jak Przystań, nawet większych – żeby pograć w squasha i takie większe rzeczy, które zainteresują młodzież – było więcej. Skate parki, tenis ziemny, tenis stołowy, też na świeżym powietrzu i w Przystaniach. (Przystań Opata Hackiego 33)

Czasem chcę wyjść z domu i mam tylko perspektywę spaceru bez celu, w kawiarni muszę coś zamówić, na to mnie nie stać. Różne siłownie na powietrzu są fajną opcją, więcej by się podobnych inicjatyw – nie tylko w dziedzinie sportu – przydało. Może też szachy na powietrzu? (Przystań Opata Hackiego 33)

Zdecydowana większość badanych była zdania, że **przestrzeń Domu Sąsiedzkiego to dobre miejsce, by realizować działania i pomysły mieszkańców**, na przykład te zebrane powyżej. Szczególnie sprzyjającą okolicznością jest tu otwartość i dostępność Przystani (określenia te dotyczą zarówno infrastruktury, jak i ludzi tworzących te miejsca). Przeszkodą byłaby lokalizacja (nie w Centrum).

Myślę, że jak najbardziej, przychodzą tu ludzie, którzy chcą działać, robić coś razem. (Przystań Śmidowicza 49)

Tak, zdecydowanie, jak się tu wchodzi, czuć atmosferę życzliwości i otwartości, takiej kultury życzliwości. (Przystań Lipowa 15)

Myślę, że to dobre miejsce, byleby na początku pomagało też w zmianach myślenia i wychodzeniu do ludzi – zarówno mieszkańców do innych mieszkańców, jak i animatorów do mieszkańców, taka może praca i działania „w terenie”. (Przystań Opata Hackiego 33)

Tak, na pewno. Przystań mogłaby pomóc, mogłaby promować takie działania i organizować. Mogłaby być magazynem sprzętu. (Przystań Lipowa 15)

Badani – sami lub przy wsparciu innych – **chcieliby realizować w Domu Sąsiedzkim działania z zakresu przede wszystkim kultury**. Mogłaby to być organizacja koncertu, wystawa, spotkanie na temat muzeów, kółko teatralne dla mieszkańców (z końcowym spektaklem i premierą w publicznej przestrzeni), wernisaż sztuki z prezentacją dzieł, poczęstunkiem, warsztaty z murali, z działań w przestrzeni miasta. Ponadto wymieniali możliwe do realizacji działania z innych zakresów:

- sportowe: rozgrywki w ping-ponga, bilard.
- rękodzieło: patchwork, origami dla dzieci i dorosłych, warsztaty kaletnicze, modelarstwo,
- kulinaria: warsztaty kulinarne, pieczenie (np. drożdżówki), wspólne gotowanie, wspólne jedzenie,
- Sąsiedzkie Planszówki: obecnie nie mają moderatora,
- majsterkowanie: wymiankę narzędzi czy materiałów remontowych (żeby się nie marnowały),
- taneczne: nauka poloneza,
- medyczne: pierwsza pomoc, sprawy prozdrowotne,
- edukacyjne: spotkania, wykłady,
- biznesowe: wynajem przestrzeni do działań organizacji i firm, np. do jakichś spotkań z klientami (muszą być zasady wynajmu),
- inne: spotkania dla psiarzy, opieka nad dziećmi, spotkania integracyjne z osobami zza granicy, Dzień Dziecka dla dorosłych.

Odmowy wynikały najczęściej z braku czasu, braku duszy społecznika.

Myślałam o tym patchworku. I o wspólnych zajęciach. Moglibyśmy zrobić na przykład dywanik do Strefy Malucha myślę, że wystarczyłoby 6 osób. Wtedy potrzebowałibyśmy zaledwie dwóch maszyn. Ktoś kroiłby materiał, ktoś myślał nad dobraniem materiałów oraz kolorystyką, a jeszcze ktoś przesywałby fragmenty na maszynie. (Przystań Opata Hackiego 33)

Nie. Chciałabym, aby w pierwszej kolejności Domu Sąsiedzki zadbał o moje potrzeby, a dopiero w drugiej kolejności mogłabym wyjść z inicjatywą. Jakbym była zintegrowana z kadrą Domu Sąsiedzkiego i Sąsiadami, czułabym się bezpiecznie – wtedy bym mogła coś zaproponować. (Przystań Śmidowicza 49)

Mogłabym, ale formalności mnie zniechęcają. (Przystań Śmidowicza 49)

Rozwijanie w ramach Domów Sąsiedzkich usługi, polegającej na dzieleniu się przez mieszkańców własnymi umiejętnościami i pasjami z innymi mieszkańcami (np. cykl sąsiedzi – sąsiadom), jest formułą, w której uczestnicy konsultacji chętnie wezmą udział, ale niekoniecznie sami będą ją świadczyć. Wiąże się to min. z obecnym sposobem odbioru wolontariatu, jako formuły nakierowanej głównie na pomaganie, poczuciem niewystarczających kompetencji a także min. formalnościami (odbieranymi jako skomplikowane). Jednocześnie są osoby, które przy odpowiednim wsparciu deklarują chęć współtworzenia oferty, zwłaszcza o charakterze kulturalnym i sportowym. Rozwój metody działań wolontariackich, sąsiedzkiej wymiany, mentorskiego zaangażowania, współdziałania mieszkańców w ramach Domów Sąsiedzkich oraz w i na rzecz lokalnej społeczności (wydarzenia plenerowe, akcje w ważnym celu – np. proekologiczne, proklimatyczne) wymaga usystematyzowanego, długofalowego programu rozwojowego.

11. Rekomendacje

1. Sposób postrzegania przez mieszkańców i mieszkanki w poszczególnych dzielnicach czynników (szczególnie społeczne i przestrzenne), wpływających na tożsamość w dzielnicach i chęć spędzania w nich czasu i podejmowania aktywności.

Mieszkańcy są dość zgodni, co do czynników wpływających na komfort życia w dzielnicach. Dostępność – układ przestrzenny pozwalający na krótki czas dojścia do miejsc ważnych. Bezpieczeństwo. Szybki transport do i z dzielnicy. To zdaniem uczestników konsultacji najważniejsze, współwystępujące czynniki wpływające na komfort życia w dzielnicach. Jednocześnie główne atuty gdyńskich dzielnic lokują się wokół dwóch najważniejszych obszarów: walorów naturalnych (lasu, plaży, zieleni) oraz dostępności (do centrum, sklepów, usług, oferty). Wskazywane, słabe punkty, związane są z natężeniem korków i trudnościami z dojazdem/ przemieszczaniem się, zły stan dróg dojazdowych i osiedlowych, niewystarczająca liczba parkingów czy też infrastruktury pieszej i rowerowej.

Zebrane wnioski wskazują na potrzebę przeanalizowania możliwości wdrożenia idei miasta 15-minutowego oraz rozwijania rozwiązań nakierowanych na wzmacnianie naturalnych walorów Gdyni, a tym samym działań proklimatycznych. Szczególnie istotne jest również poszukiwanie rozwiązań niwelujących natężenie korków i trudności z dojazdem/ przemieszczaniem się między dzielnicami.

2. Potrzeby mieszkańców i mieszanek w zakresie rozwijania relacji sąsiedzkich i aktywności sąsiedzkich w dzielnicach.

Mieszkańcy bardzo dobrze oceniają relację sąsiedzką. Uważają, że pandemia na nie nie wpłynęła. Sąsiedzkość postrzegają szerzej niż definicję znaczeniową – wspólne zamieszkiwanie określonej przestrzeni. Wzmacnianie i budowanie sąsiedzkości powinno opierać się na wspieraniu rozwoju relacji międzyludzkich, dających poczucie bezpieczeństwa i poczucie wspólnoty.

Na ten moment deklarowany udział w życiu miasta odnosi się głównie do udziału w lokalnych wydarzeniach (piknikach, festynach), korzystaniu z oferty miejskich instytucji, śledzeniu i upowszechnianiu informacji o dzielnicach/ działalności sąsiedzkiej w mediach społecznościowych, przynależności do grup tematycznych (np. grupy dedykowane imigrantom, miłośników danej dzielnicy, pasjonatów zwierząt). Wzmacnianie sąsiedzkości na obecnym poziomie oznacza przede wszystkim przekazywanie informacji, kierowanych do mieszkańców, o rozwoju miasta i miejskiej ofercie; prowadzenie działań o charakterze międzykulturowym; rozwijanie oferty miejskich instytucji, w tym tych nakierowanych na wzmacnianie zainteresowań i relacji sąsiedzkich, tworzenie eventów i wydarzeń w dzielnicach, realizację akcji proekologicznych, proklimatycznych, pro-zwierzęcych.

3. Wskazówki, jak prowadzić działania i programy w ramach rozbudowującej się Sieci Przystani oraz jak angażować gdynianki i gdynian we współtworzenie tych lokalnych centrów.

Docieranie z informacją. Należy wzmocnić trzy, szczególnie pożądane kanały dzielenia się z mieszkańcami dzielnic informacją: media społecznościowe (informacje przekazywane za pomocą Facebooka, grup sąsiedzkich), informacje w formie drukowanej kolportowane bezpośrednio w przestrzeni osiedla (plakaty w przestrzeni dzielnicy – w rozpoznawalnych dla dzielnicy punktach, w sklepach, na kłatkach; Ratusz – gazetka Urzędu Miasta; kolportaż ulotek/ gazetek bezpośrednio do skrzynek) oraz informacje przekazywane bezpośrednio lokalnym liderom, sąsiadom, partnerom lokalnym, lokalnym instytucjom i organizacjom. Zgodnie ze wskazaniem uczestników konsultacji, należy wdrożyć bardziej skuteczny sposób informowania o ofercie poszczególnych Domów Sąsiedzkich, poszczególnych Przystani i całej sieci. Ze względu na charakter prowadzonych działań, docieranie z informacją o działalności nie powinno być traktowane jako promocja ale jako narzędzie stałej

współpracy z lokalną społecznością. Rewizji wymaga dotychczasowy sposób docierania do mieszkańców z informacją o działalności Domów Sąsiedzkich w ramach mediów społecznościowych (zawartość profilu całej sieci Przystani, komunikowanie oferty danych Przystani i domów sąsiedzkich, otwartość grup).

Czytelność przekazu. Ze względu na to, że na ten moment tożsamość dwóch przestrzeni – Przystani (usługi miejskich instytucji i organizacji w dzielnicy, blisko miejsca zamieszkania) i Domów Sąsiedzkich (miejsca aktywności sąsiedzkiej) w odbiorze odbiorców zlewa się, należy wprowadzić większą czytelność w kierowanym do mieszkańców przekazie, na temat tego czym jest sieć Przystani, pojedyncze Przystanie, a czym Domy Sąsiedzkie. Należy zwiększyć czytelność ukazywania działalności konkretnych, współtworzących Przystanie instytucji i organizacji, usług, z których można skorzystać w dzielnicy mieszkańcy i działań, w które można się włączyć i współkreować w ramach Domów Sąsiedzkich.

Domy sąsiedzkie. Na ten moment działalność Domów Sąsiedzkich jest postrzegana głównie jako miejsce oferujące konkretną, bogatą ofertę i przestrzeń do swobodnego spędzania czasu wolnego, rozwijające potencjały indywidualnych uczestników (pojedynczych osób czy rodzin). Przy obecnym poziomie świadomości i oczekiwań osób korzystających z oferty Domów Sąsiedzkich, dopiero rozwija się nurt prowadzenia zajęć przez samych użytkowników, samodzielnego korzystania z pomieszczeń czy zasobów Przystani. W niewielkim stopniu rozwijają się również aktywności w zakresie budowania i wzmacniania relacji sąsiedzkich czy działań podejmowanych w przestrzeniach dzielnic. Dom Sąsiedzki jest kojarzony z konkretnym miejscem w Przystani, a nie jako narzędzie do rozwoju dzielnic czy sąsiedztw (rozwój potencjału całych społeczności). Należy opracować i wdrożyć długofalowy proces, przejścia, etap po etapie, drogi działalności Domów Sąsiedzkich z miejsca aktywności animowanych z i na rzecz mieszkańców, do miejsc tworzonych przez mieszkańców z i na rzecz lokalnych społeczności.

Oferta Domów Sąsiedzkich. Zgodnie z potrzebami uczestników konsultacji, kluczowe jest docieranie w większym stopniu do konkretnych społeczności kategoryalnych – wspólnych np. ze względu na wiek, narodowość, rodzaj potrzeb (szczególnie młodzieży) i rozwijanie oferty odpowiadającej na ich potrzeby. Niezbędne jest balansowanie oferty nastawionej na aktywizację i rozwój zainteresowań, z ofertą sportową i z zakresu wsparcia. Do rozważenia jest zakres i formuła działalności Domów Sąsiedzkich, w przypadku ponowienia obostrzeń pandemicznych, która pozwoliłaby zachować kontakt z lokalnymi społecznościami, a jednocześnie sprostać restrykcjom. Do rozważenia jest zakres oferty realizowanej fizycznie poza Domem Sąsiedzkim, w przestrzeniach dzielnic.

Dostępność Przystani i Domów Sąsiedzkich. W celu zwiększenia dostępności pomieszczeń Przystani (działalność weekendowa, poranna), przy jednoczesnym braku konieczności radykalnego zwiększania budżetu, niezbędne jest zbudowanie nieodpłatnego i odpłatnego systemu użyczania przestrzeni lokalnym liderom, grupom nieformalnym, organizacjom. Należy zbudować bardziej czytelny i (o ile to możliwe), mniej sformalizowany system korzystania z konkretnych pomieszczeń i zasobów Przystani. Należy przeanalizować możliwości w jak największym stopniu udostępniania przestrzeni mieszkańcom, przy jednoczesnej analizie niezbędnej w tym zakresie odpowiedzialności i rozwiązań formalno-prawnych. Należy poszukiwać innowacyjnych rozwiązań, nowych projektów, które pozwolą usługi społeczne i działalność rozwijać w kierunku udostępniania zasobów i przestrzeni mieszkańcom.

Proces badania i rozwoju. W celu regularnego poznawania potrzeb mieszkańców i dostosowywaniu oferty do potrzeb lokalnych wspólnot, należy rozwijać model systematycznego badania potrzeb mieszkańców poszczególnych dzielnic oraz poszczególnych Przystani i Domów Sąsiedzkich. System zarządzania miejscami, które dostrajają się kierunkiem działania do potrzeb i oczekiwań do mieszkańców, wymaga również wypracowywania narzędzi i form wspierających kadrę Domów Sąsiedzkich (samo)rozwoju siebie i metody pracy.

Spis tabel

Tabela 1. Walory poszczególnych dzielnic – zestawienie opinii jakościowych.	27
Tabela 2. Minusy poszczególnych dzielnic – zestawienie opinii jakościowych.....	23
Tabela 3. Tożsamość Przystani i Domów Sąsiedzkich – zestawienie opinii jakościowych.....	27
Tabela 4. Chęć uczestnictwa w spotkaniach/aktywnościach w Domach Sąsiedzkich.....	35
Tabela 5. Grupy na Facebooku – otwarte czy zamknięte?.....	37

Spis wykresów

Wykres 1. Długość zamieszkania w Gdyni.....	7
Wykres 2. Rozkład wieku respondentów	7
Wykres 3. Relacje z sąsiadami	11
Wykres 4. Odsetek osób podejmujących aktywności sąsiedzkie w ciągu ostatniego roku.....	13
Wykres 5. Czynniki kluczowe dla komfortu życia w dzielnicy	15
Wykres 6. Ogólna ocena jakości życia w dzielnicach Gdyni	16
Wykres 7. Atrakcyjność poszczególnych kanałów komunikacji z mieszkańcami dzielnic	24
Wykres 8. Znajomość oferty Przystani	25
Wykres 9. Zainteresowanie ofertą Domów Sąsiedzkich	33
Wykres 10. Priorytety w ofercie Domów Sąsiedzkich	34

Analiza jakościowa i ilościowa oraz opracowanie zebranych danych: Anna Puskiewicz

Opracowanie raportu: Aleksandra Markowska, Dobrosława Korczyńska-Partyka

Badanie ankietowe „O sąsiedzkości w Gdyni i życiu w dzielnicach”

Szanowni Mieszkańcy i Mieszkanki Gdyni!

Zapraszamy do udziału w badaniu, prowadzonego w ramach konsultacji społecznych „O sąsiedzkości w Gdyni i życiu w dzielnicach”. Jego celem jest poznanie Pana(i) potrzeb związanych z życiem w dzielnicach, rozwojem sąsiedzkości i kierunkiem, w jakim powinna się rozwijać sieć Przystani – centrów sąsiedzkich. Materiał zebrany dzięki Pana(i) zaangażowaniu pomoże zobaczyć, jakie są potrzeby mieszkańców poszczególnych gdyńskich dzielnic, posłuży do rozwoju rozwiązań wspierających lokalne społeczności, sąsiedztwa i dzielnice. Pozwoli również zaplanować przyszłą działalność domów sąsiedzkich w sposób, najbardziej odpowiadający na Państwa potrzeby.

Zespół Laboratorium Innowacji Społecznych

Czy jest Pan(i) mieszkańcem Gdyni? ☐ Tak, jeśli tak to: Jak długo mieszka Pan(i) w Gdyni? ☐ Od urodzenia ☐ Od ilu lat? Proszę wpisać...		☐ Nie, jeśli nie to: ☐ mieszkam poza Gdynią, ale tu pracuję. ☐ mieszkam poza Gdynią, ale w pobliżu i chętnie tu przyjeżdżam. ☐ mieszkam poza Gdynią, ale spędzam tu większą część dnia. ☐ nie dotyczy.				
Płeć ☐ Mężczyzna ☐ Kobieta ☐ Nie chcę podawać		Wiek ☐ Poniżej 18 ☐ 18-24 ☐ 25-34 ☐ 35-54 ☐ 55-74 ☐ 75 lat i więcej		Wykształcenie ☐ Brak ☐ Podstawowe/gimnazjalne ☐ Zasadnicze zawodowe ☐ Średnie lub pomaturalne ☐ Wyższe		
Jaki jest Pana(i) status społeczno-zawodowy? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź. ☐ Aktywny(a) zawodowo ☐ Emeryt/ rencista ☐ Bezrobotny/ niepracujący ☐ Uczeń/student ☐ Inny, jaki?.....		Czy w Pana(i) gospodarstwie domowym mieszkają dzieci? Proszę zaznaczyć wszystkie właściwe pola. ☐ Tak, w wieku do 7 lat ☐ Tak, w wieku 8-14 lat ☐ Tak, w wieku powyżej 15 lat ☐ Nie		W jaki sposób przemieszcza się Pan(i) najczęściej po swojej dzielnicy? Proszę wskazać maksymalnie 2 odpowiedzi. ☐ Pieszo ☐ Komunikacją miejską ☐ Rowerem ☐ Samochodem		
1. Czy są tacy sąsiedzi, o których może Pan(i) powiedzieć:		Nie ma takich sąsiadów	Są – od jednego do pięciu	Są – więcej niż pięciu, ale nie większość	Są – większość sąsiadów	Trudno powiedzieć
Proszę zaznaczyć znakiem X odpowiednią odpowiedź						
a) kiedy się spotykamy to powiemy sobie „dzień dobry”, ale nic więcej						
b) świadczymy sobie drobne usługi						
c) wspólnie robimy coś razem						
d) odwiedzamy się w domach						

2. Proszę dokończyć zdanie:	Sąsiedzkość to...
3. Czy w ostatnim roku:	<p><i>Proszę zaznaczyć wszystkie pasujące odpowiedzi:</i></p> <p>☐ uczestniczył(a) Pan(i) w spotkaniach jakiejś organizacji, wspólnoty mieszkaniowej, rady osiedla.</p> <p>☐ uczestniczył(a) Pan(i) w jakiś wydarzeniach w najbliższej okolicy typu piknik sąsiedzki, festyn, kino plenerowe.</p> <p>☐ angażował(a) się Pan(i) w działania na rzecz swojego osiedla, ulicy, bloku, najbliższego sąsiedztwa, szkoły, przedszkola, itp.</p> <p>☐ pomagał(a) Pan(i) bezinteresownie swoim sąsiadom.</p> <p>☐ zgłosił(a) bądź zrealizował(a) Pan(i) jakiś pomysł, na rzecz Pan(i) sąsiedztwa/ najbliższej okolicy.</p> <p>☐ głosował(a) Pan(i) w Budżecie Obywatelskim/ brał Pan(i) w innej formie współdecydowania o swojej dzielnicy.</p>
4. Czy okres pandemii wpłynął na Pana(i) relacje z sąsiadami?	<p>☐ Tak, ogólnie moje relacje z sąsiadami poprawiły się.</p> <p>☐ Tak, ogólnie moje relacje z sąsiadami pogorszyły się.</p> <p>☐ Nie, moje relacje z sąsiadami nie zmieniły się.</p> <p>☐ Trudno powiedzieć.</p>

5. Jakie czynniki w Pana(i) opinii sprawiają, że w danej dzielnicy żyje się dobrze? Z poniższej listy 12 czynników, proszę wybrać 5 najważniejszych, zaznaczając odpowiedni kwadrat. Następnie z wybranych 5 czynników proszę wskazać jeden dla Pana(i) najważniejszy, zaznaczając odpowiedni numer.

- 1. Krótki czas dojazdu/ dojścia – do 15 minut, do miejsc ważnych (np. miejsca realizacji spraw urzędowych/ ważnych spraw życiowych, do żłobka, przedszkola, szkoły, biblioteki, placówki pomocy społecznej).
- 2. Oferta i infrastruktura umożliwiająca rozwijanie i zacieśnianie więzi sąsiedzkich, budowanie lokalnej wspólnoty dzielnicowej, w tym miejsca gdzie mieszkańcy mogą się spotykać i integrować np. (Dom Sąsiedzki, festyny, sąsiedzkie wydarzenia w przestrzeni dzielnicy).
- 3. Bezpieczeństwo w dzielnicy.
- 4. Niski poziom zatłoczenia dzielnicy, niski poziom hałasu w dzielnicy.
- 5. Zorganizowanie dzielnicy w taki sposób, że nie ma potrzeby/ w niewielkim stopniu występuje potrzeba przemieszczania się do Centrum/ do innych dzielnic.
- 6. Estetyka i dobry stan przestrzeni i infrastruktury w dzielnicy (dobry stan budynków, infrastruktury sportowej, przestrzeni wspólnych osiedli itp.).
- 7. Rozwiązania w dzielnicy umożliwiające szybki transport do i z dzielnicy (sieć autobusów/ trolejbusów, dostęp do SKM, PKM, węzły przesiadkowe, rozwiązania rowerowe itd.).
- 8. Liczba nowych inwestycji w dzielnicy/ wokół dzielnicy, wysokie tempo rozwoju dzielnicy.
- 9. Odpowiednia liczba placówek handlowych i usługowych w dzielnicy (np. fryzjer, sklep spożywczy, apteka, rynek osiedlowy).
- 10. Sąsiedztwo naturalnych zasobów/ unikatowe walory przestrzenne (bliskość plaży, lasu, parku krajobrazowego, walory historyczne itp.).
- 11. Tereny zielone i odpowiednie wyposażenie dzielnicy w infrastrukturę do wypoczynku i rekreacji, w tym infrastrukturę do aktywności rowerowej, sportowej, turystyki pieszej, parki, zieleńce, tereny rekreacyjne, sportowe, place zabaw itd.).
- 12. Stała oferta edukacyjna, rozwojowa, kulturalna, sportowa, realizowana blisko miejsca zamieszkania (np. spektakle plenerowe, kina pod chmurką, koncerty, zajęcia pozalekcyjne/ organizowane popołudniami w szkole, działalność biblioteki, klubu seniora, działalność domu sąsiedzkiego).

6. W jakiej dzielnicy Gdyni Pan/Pani mieszka? ☐ Nie dotyczy, nie mieszkam w Gdyni. <i>Proszę przejść do pytania 12.</i>	<i>Proszę wpisać nazwę dzielnicy:</i> <hr/> 7. Od jakiego czasu mieszka Pan/Pani w tej dzielnicy? Proszę podać liczbę miesięcy/lat
8. Na jaką ocenę ocenił(a)by Pan(i) życie w Pan(i) dzielnicy?	☐ 1 - niedostatecznie ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 - celująco
9. Proszę wymienić jedną dobrą stronę życia w swojej dzielnicy:	
10. Proszę wymienić jedną złą stronę życia w swojej dzielnicy:	
11. Proszę podać miejsca w swojej dzielnicy, gdzie najbardziej lubi Pan/Pani odpoczywać, spędzać wolny czas?	
12. Jak w Pana/Pani opinii najłatwiej dotrzeć z informacjami do mieszkańców dzielnicy?	<i>Proszę wybrać 3 najtrafniejsze odpowiedzi:</i> ☐ Plakaty w przestrzeni miejskiej – np. informacje na tablicach ogłoszeniowych/ słupach miejskich. ☐ Poczta pantoflowa – przekazywanie informacji bezpośrednio od mieszkańców do mieszkańców. ☐ Kolportaż bezpośredni: informacja – np. papierowy program/ gazetki wrzucane bezpośrednio do skrzynek pocztowych mieszkańców. ☐ Ratusz – gazetka Urzędu Miasta Gdyni, do pobrania w dzielnicy. ☐ Strony internetowe instytucji miejskich/ Rad dzielnic/ itp. ☐ Ulotki/ gazetki/ informacje z programem wykładane w ważnych dla dzielnicach miejscach: szkołach/ bibliotece/ siedzibie Rady dzielnicy/ przychodni zdrowia itp. ☐ Media społecznościowe np. Facebook. ☐ Informacje przekazywane za pośrednictwem poczty e-mail: Mailing/ Newsletter. ☐ Informacje przekazywane za pośrednictwem radia. ☐ Informacje przekazywane za pośrednictwem telewizji. ☐ Inne, jakie?...
13. Czy wie Pan/Pani, że w Gdyni działa sieć Przystani – centrów sąsiedzkich?	☐ Tak, słyszałem(łam) o tej inicjatywnie, ale nie korzystałem z oferty. ☐ Tak, brałem(łam) udział w wydarzeniu organizowanym w Przystani. ☐ Tak, organizowałem(łam) wydarzenie w Przystani. ☐ Członkowie mojej rodziny korzystali z oferty w Przystani. ☐ Nie, nigdy o Przystaniach nie słyszałem(łam).

<p>14. Czy wie Pan(i), że w Gdyni, w ramach sieci Przystani, działają Domy Sąsiedzkie - miejsca, gdzie mieszkańcy mogą ciekawie spędzać czas wolny i realizować swoje pomysły na rzecz dzielnicy i mieszkańców?</p>	<p>☐ Tak ☐ Nie (<i>proszę przejść do pytania 16</i>)</p>
<p>15. Czy wie Pan(i) jak funkcjonują Przystanie i Domy Sąsiedzkie w Gdyni oraz jaką mają ofertę?</p>	<p>☐ Tak ☐ Nie</p>
<p>16. Czy był(a)by Pan(i) zainteresowany uczestnictwem w działaniach Domu Sąsiedzkiego?</p>	<p>☐ Tak, chętnie sam skorzystam z oferty. ☐ Nie, ale zachęcę moich bliskich np. dzieci do udziału. ☐ Nie, bo nie mam czasu. (<i>proszę przejść do pytania 19</i>). ☐ Nie, nie jestem zainteresowany (<i>proszę przejść do pytania 19</i>). ☐ Trudno powiedzieć.</p>
<p>17. Czy jest/ był(a)by Pan(i) zainteresowany(a) korzystaniem z oferty Domów Sąsiedzkich zdalnie (przez Internet)?</p>	<p>☐ Tak ☐ Nie ☐ Trudno powiedzieć</p>

18. W jak sposób chciał(a)by Pan(i) korzystać z Domu Sąsiedzkiego? Z poniższej listy 9 czynników, proszę wybrać 4 najważniejsze, zaznaczając odpowiedni kwadrat. Następnie z wybranych 4 czynników proszę wskazać jeden dla Pana(i) najważniejszy, zakreślając odpowiedni numer.

- 1. Spotykać się z sąsiadami w Domu Sąsiedzkim, aby porozmawiać przy kawie/herbacie.
- 2. Korzystać z różnych zorganizowanych zajęć m.in. z edukacyjnych, sportowych, rekreacyjnych, rozrywkowych, kulturalnych, integracyjnych.
- 3. Wypożyczać różnego rodzaju sprzęt, np. gry, narzędzia do drobnych prac remontowanych, maszyny do szycia, rower cargo.
- 4. Dzielić się z innymi swoimi zasobami (np. książkami, ubraniami, wiedzą, doświadczeniami).
- 5. Nieodpłatnie korzystać z pomieszczeń/ przestrzeni zewnętrznej do realizacji swoich pasji/zainteresowań.
- 6. Korzystać z bezpłatnych porad (np. psychologicznych, prawnych) z oferty wsparcia i informacji.
- 7. Włączać się osobiście w organizowanie wydarzeń w Domu Sąsiedzkim na rzecz sąsiadów.
- 8. Realizować własne pomysły, projekty w Domu Sąsiedzkim.
- 9. Angażować się w działania na rzecz rozwoju sąsiedztwa i mojej dzielnicy.

<p>19. Jeśli podczas odpowiadania na pytania, pojawiły się Panu(i) wnioski i uwagi na temat tego, jak można rozwijać sąsiedztwo w Gdyni i poprawiać jakość życia w dzielnicach, to zapraszamy do podzielenia się nimi.</p>	
<p>20. Jeśli jest Pan(i) zainteresowany otrzymaniem wiadomości o działaniach Przystani i Domów Sąsiedzkich to prosimy o podanie swojego adresu mailowego.</p>	<p>Email:</p>

Dziękujemy za wypełnienie ankiety i podzielenie się z nami Pan(i) przemyśleniami. Wyniki badania będą dostępne w raporcie, który zostanie opublikowany na **Gdyńskiej Platformie Dialogu** www.konsultujemy.gdynia.pl

Zachęcamy do śledzenia bieżących informacji o **sieci centrów sąsiedzkich Przystai** na stronie internetowej www.przystan.gdynia.pl

Scenariusz wywiadu z odbiorcą działań Domu Sąsiedzkiego w Przystani

ZAŁOŻENIA BADAWCZE

Miejsce badania - wywiady są przeprowadzane w trzech domach sąsiedzkich:

- a) w Przystani Lipowa 15,
- b) Przystani Opata Hackiego 33,
- c) Przystani Śmidowicza 49.

Podmioty badania: osoby korzystające z oferty domu sąsiedzkiego, w tym:

- a) Młodzież (9 osób)
- b) Młodzi rodzice (9 osób)
- c) Osoby dorosłe (9 osób)
- d) Seniorzy (9 osób).

Realizator badania: trzech animatorów w każdej Przystani.

- a) Animatorzy opracowują notatki z każdego wywiadu w oparciu o formularz. Podają min. 2 cytaty, które w interesujący sposób prezentują opinie rozmówców.
- b) każdy z domów sąsiedzkich przeprowadza łącznie cztery wywiady po jednej osobie z danej grupy profilowej.

Skala badania: łącznie zostanie przeprowadzonych 36 wywiadów indywidualnych.

Czas trwania wywiadu: od 30 do 60 minut.

Termin przeprowadzenia badania: 13.09-4.10.2021.

PRZEBIEG WYWIADU

Wprowadzenie (2 – 5 minut):

- a) Przedstawienie się moderatora – wyjaśnienie roli.
- b) Cele badania – wyjaśnienie idei badania ewaluacyjnego i roli wywiadu indywidualnego (dlaczego tutaj się spotkaliśmy i na czym będzie polegać spotkanie).
- c) Upewnienie rozmówcy, że nie chodzi o poddawanie ocenie jego wiedzy, czy umiejętności.
- d) Rola rozmówcy – „ekspert przez doświadczenie”.
- e) Ustalenie zasad rozmowy:
 - przekazanie informacji o nagrywaniu (o ile będzie prowadzone);
 - poinformowanie o kwestiach wykorzystania danych (anonimowe, zbiorcza analiza); -
 - rozmówca reprezentuje tylko siebie w swoich wypowiedziach – wypowiada się z pozycji „ja”, a nie „my” czy w trybie bezosobowym.

Wywiad właściwy – zadawanie kolejnych pytań.

PYTANIA WSTĘPNE, OTWIERAJĄCE

Czy na początek zechciałaby Pani/Pan opowiedzieć kilka zdań o sobie.

1. W jakiej dzielnicy Gdyni Pan/Pani mieszka:
 - a) wpisz nazwę dzielnicy
 - b) nie dotyczy, nie mieszkam w Gdyni
2. **Role zawodowe:** Czy pracuje Pan/Pani zawodowo? Kim Pan/Pani jest z zawodu? Czym Pan/Pani się zajmuje na co dzień?
 - a) Aktywny(a) zawodowo
 - b) Emeryt/ rencista
 - c) Bezrobotny/ niepracujący
 - d) Uczeń/student

Inny, jaki?.....

3. **Role społeczne:**

Czy mieszka sama czy z rodziną? Tak/Nie?

Dzieci? Czy w Pan/Pani gospodarstwie domowym mieszkają dzieci? tak, w wieku do 7 lat

- a) tak, w wieku do 10 lat
- b) tak, w wieku 10-13 lat
- c) tak, w wieku 13-18 lat
- d) nie

4. Kobieta/Mężczyzna

PYTANIA BADAWCZE

A teraz, chciałabym porozmawiać o PP doświadczeniach z tym miejscem, z tym domem sąsiedzkim?

Dom sąsiedzki:

1. Jak często PP odwiedza tę Przystań i Dom Sąsiedzki? Jak często PP tu bywa?
2. W jaki sposób najczęściej Pan/Pani dociera do domu sąsiedzkiego? Czy pieszo/ samochodem/ autobusem?
3. Czym według PP Przystań?
4. Czym jest według PP Dom Sąsiedzki?
5. Z czego PP tu korzysta? Dlaczego?
6. Co się tu PP podoba, a co nie? Czy czegoś brakuje w działaniach DS?
7. W jakich spotkaniach/aktywnościach w DS chciałby Pan/Pani uczestniczyć (Ty, Twoja rodzina i Twoi znajomi)?

w Przystani Lipowa 15

- Spędzić czas w przestrzeniach Przystani (np. napić się kawy, poczytać gazetę, porozmawiać z kimś, kogo tu spotkam)
- uczestniczyć w zorganizowanych zajęciach - proszę podać jakich?
- organizować wydarzenie, jakie?
- korzystać z oferty Centrum Aktywnego Seniora

w Przystani Opata Hackiego 33

- Spędzić czas w przestrzeniach Przystani (np. napić się kawy, poczytać gazetę, porozmawiać z kimś, kogo tu spotkam)
- uczestniczyć w zorganizowanych zajęciach – proszę podać jakich?
- organizować wydarzenie, jakie?
- korzystać z oferty Biblioteki Chylonia
- inne, jakie?

w Przystani Śmidowicza 49

- Spędzić czas w przestrzeniach Przystani (np. napić się kawy, poczytać gazetę, porozmawiać z kimś, kogo tu spotkam)
- uczestniczyć w zorganizowanych zajęciach, jakich konkretnie?
- organizować wydarzenie, jakie?
 - korzystać z oferty Miejskiego Klubu Seniora Północ
 - korzystać ze wsparcia Dzielnicowego Ośrodka Pomocy Społecznej
- korzystać z oferty SPOT Światłowcy Placówki Wsparcia Rodziny i Dziecka
- korzystać z Punktu Informacyjnego Gdynia OdNowa
- korzystać z Punktu Obsługi Karty Mieszkańca
- korzystać z oferty Poradni Rozwoju i Mediacji
- korzystać z oferty Centrum Zdrowia i Terapia Gdynia
- korzystać z Punktu Konsultacyjnego Gdynia OdNowa

8. W jakich godzinach może PP korzystać z oferty DS?

- a) Rano, przedpołudnie (9:00-12:00)
- b) Wczesne popołudnie (12:00-15:00)
- c) Późne popołudnie (15:00-18:00)
- d) Wieczór (18:00-20:00)

9. Czy korzystałby Pan/Pani z oferty zdalnej (przez internet)? Co interesowałoby Pana/Panią w działaniach online?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć

Dlaczego tak/nie/trudno powiedzieć?

(pytania – odpowiedzi)

- A) Czy korzysta Pan/Pani na co dzień z komputera? Do czego używa Pan/Pani komputera?
- B) Czy korzysta Pan/Pani z mediów społecznościowych? Jakich (Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn, YouTube, grupy społecznościowe)?
- C) Jeżeli korzysta z Fb – mamy grupę dedykowaną każdemu ds. i zastanawiamy się, czy to ma być grupa zamknięta czy otwarta.
- D) Czy korzysta Pan/Pani z komunikatorów internetowych takich jak np. Zoom, Skype, ?
- E) Czy słucha Pan/Pani jakiś wykładów, webinarów, występów na YouTube, ogląda Pan/Pani filmy w Internecie?

Porozmawiajmy o tym jak spędza PP czas wolny:

1. Co Pan/Pani lubi robić w wolnym czasie? Czy ma PP jakieś hobby, pasję?
2. Czy interesuje się Pan/Pani tym co dzieje się w Pana/Pani dzielnicy, mieście? Czy włącza się Pan/Pani np. w pracę swojej wspólnoty mieszkaniowej? (pytanie pomocnicze)
3. Co sądzi Pan/Pani o wolontariacie, czy ma Pan/Pani jakieś doświadczenia? Czy ma Pan/Pani duszę społecznika? Co myśli Pan/Pani o pomaganiu, wspieraniu innych czy siebie?
4. Czy lubi się Pan/Pani dzielić swoim doświadczeniem z innymi? Gdyby była możliwość podzielenia się swoim dorobkiem, pasją doświadczeniami, to o czym najchętniej by Pan/Pani opowiedział/a, pokazał/a? Czy jest Pan/Pani dla kogoś mentorem, czy komuś Pan/Pani pomaga?
5. (a teraz chciałam/chciałem PP poprosić o uruchomienie wyobraźni...) Co hipotetycznie chciałaby Pan/Pani poprawić w swoim najbliższym otoczeniu? Czy ma Pan/Pani jakiś pomysł, aby poprawić świat wokół siebie?
6. Czy myśli Pan/Pani, że przestrzeń domu sąsiedzkiego i ludzie, którzy w nim się spotykają, to dobre miejsce, żeby realizować tego rodzaju działania/pomysły?
7. Czy sam, przy wsparciu innych chciałby PP zrealizować w domu sąsiedzkim jakieś swoje działanie, wydarzenie, jakie? Dlaczego takie?

ZAKOŃCZENIE

Życzę PP i nam wszystkim, aby udało się te PP pomysły zrealizować 😊 Ja ze swojej strony będę PP wspierać i zachęcać do realizacji tych pomysłów.

Z mojej strony to wszystkie pytania. Może ma PP jeszcze chęć podzielenia się jaką opinią, może o coś nie zapytałam?

Dziękuję za rozmowę